

BERGS-COLLEGIUM

Underdåniga Berättelse

om

Förhållandet med Bergshandteringen år 1844.

STORMÄKTIGSTE, ALLERNÅDIGSTE KONUNG!

Till Eders Kongl. Maj:t får nu Bergs-Collegium, i öfverensstämmelse med föreskriften uti den för Collegium år 1832 utfärdade Nådiga Instruction, i underdånighet afgifva Berättelse om förhållandet med Rikets Bergshandtering under år 1844.

Af denna Berättelse täcktes Eders Kongl. Maj:t Nädigst inhemta, hvad Silfver- och Koppar-verken vidkommer, att 4,582 lödige marker 22 lod 4 grän silfver, samt 7,566 *Skz* 4 *Lz* 19 m:r koppar blifvit år 1844 frambragde; Och om desse quantiteter jemföras med tillverkningarne af samma slag, dels under år 1843, dels ock efter medelberäkning för de 5 åren 1838—1842, hafva 1844 års tillverkningsbelopp utgjort 330 lödige marker 12 lod silfver, samt 596 *Skz* 10 *Lz* 15 m:r koppar mera, än under år 1843, eller om nyssnämnde qvingvennium afses, 461 lödige marker 12 lod 6 grän silfver och 1430 *Skz* 4 *Lz* 19 m:r koppar utöfver medelbeloppen för samma 5 år.

Hvad åter Jernhandteringen beträffar, upptager Berättelsen följande förhållanden:

Jernmalmsbrytningen 1,265,474 *Skz* tackj.vigt understiger icke allenast med 46,546 *Skz* den, som ägde rum år 1843, utan ock med 82,245 *Skz* medelbeloppet för de 5 åren 1838—1842.

Tackjernstillverkningen, utgörande för året 599,793 *Skz* tackj.vigt, har äfven varit 78,743 *Skz* mindre än under år 1843, samt 7,890 *Skz* mindre än medeltillverkningen åren 1838—1842.

INLEDNING

TILL

**Bergs-Collegii underdåniga berättelse om förhållandet med bergshandteringen. – Stockholm, Norstedt, 1835-1858.
Täckningsår: 1833-1857.**

Efterföljare:

Bidrag till Sveriges officiella statistik. C, Bergshantering. Commerce Collegii underdåniga berättelse för år ... – Stockholm : Norstedt, 1859-1911.
Täckningsår: 1858-1910.

Översiktspublikation:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II publicerade t.o.m. år 1950. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1960.
S. 1. Tab. 1. Produktion av järnmalm, tackjärn samt vissa andra metaller 1836-1950.

Sveriges bergshantering år 1913 : specialundersökning / av Kommerskollegium. – Stockholm : Isaac Marcus, 1917. – 257, 108 s. – (Sveriges officiella statistik).
S. 1-85: Några historiska data rörande den svenska bergshantering [från äldsta tid och fram till 1915].

Bergskollegii underdåniga berättelse om förhållandet med bergshantering år 1844.
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB), 2010.
Vid digitaliseringen har en innehållsförteckning skapats och lags till.

urn:nbn:se:scb-b0-c0-44

**Bergs-Collegii Underdåniga Berättelse om
Förhållandet med Bergshandteringen år 1844**

INNEHÅLL

	Sid.
Inledning.....	1.
1 ^{sta} Artikeln. Jernmalms-brytningen.....	3.
Utfärdade Mutsedlar år 1844 och Mutsedlar som blifvit utgifne på nya anledningar år 1844 [tabell].....	11.
Beviljade hvilostånd år 1844 [tabell].....	12.
2 ^{dra} Artikeln. Tackjerns-blåsningen.....	12.
Tackjerns-tillverkningen efter län år 1844 [tabell].....	12.
Tackjerns-tillverkningen år 1844 [tabell].....	13.
3 ^{die} Artikeln. Gjutgods-tillverkningen och Gjuterierne.....	16.
Gjutgods-tillverkningen vid Masugnarne år 1844 [tabell].....	16.
Gjutgods-exporten enligt Tullverkets Räkenskaper år 1844 [tabell].....	18.
4 ^{de} Artikeln. Stång- och Ämnesjerns-Smidet.....	19.
Smidet för hela Riket år 1844 [tabell].....	19.
Stångjerns-exporten enligt Tullverkets Räkenskaper, omfattande Calender-året 1844, och destinations-orterne [tabell].....	22.
5 ^{te} Artikeln. Jern-Manufactur-tillverkningen.....	23.
Jernmanufactur-tillverkningen år 1844 [tabell].....	23.
Jernmanufactur-exporten år 1844, enligt Tullverkets Räkenskaper [tabell].....	25.
6 ^{te} Artikeln. De så kallade Ädlare Verken.....	26.
a) Guld-tillverkningen.....	26.
b) Silfver-tillverkningen.....	26.
c) Koppar-tillverkningen.....	28.
Koppar-tillverkningen i Riket år 1844 [tabell].....	31.
d) Nickel-tillverkningen.....	32.
e) Messings-tillverkningen.....	32.
7 ^{de} Artikeln. Diverse Verk och Inrättningar.....	32.
Kopparhamrar.....	32.
Blysmältnings-Verk.....	33.
Cobolt-Verk.....	33.
Svafvel-Bruk.....	33.
Vitriol-Verk.....	34.
Alun-Bruk.....	34.
Rödfärgs-Verk.....	35.
Blyertz-Verk.....	35.
Brunstens-brott.....	35.
Stenkols-Verk.....	35.
Porfyr- och Marmor-Bruk.....	36.
Tabell, utvisande 1844 års export af här nedan upptagne Bergverks producter, upprättad i enlighet med Tullverkets Räkenskaper.....	37.

		Sid.
1:0	Nya Stångjerns-Verkstäder och Smides-tillökningar.....	38-38.
2:0	Jern-manufactur-Verk, Stål-ugnar och Gjuterier, dels för vågföring, dels ock husbehofs-Smide samt redskaps-tillverkning.....	39-40.
3:0	Smälthyttor.....	40.

BERGS-COLLEGIUM

Underdåniga Berättelse

om

Förhållandet med Bergshandteringen år 1844.

STORMÄKTIGSTE, ALLERNÅDIGSTE KONUNG!

Till Eders Kongl. Maj:t får nu Bergs-Collegium, i öfverensstämmelse med föreskriften uti den för Collegium år 1832 utfärdade Nådiga Instruction, i underdånighet afgifva Berättelse om förhållandet med Rikets Bergshandtering under år 1844.

Af denna Berättelse täcktes Eders Kongl. Maj:t Nädigst inhemta, hvad Silfver- och Koppar-verken vidkommer, att 4,582 lödige marker 22 lod 4 grän silfver, samt 7,566 Sk~~z~~ 4 L~~z~~ 19 m:r koppar blifvit år 1844 frambragde; Och om desse quantiteter jemföras med tillverkningarne af samma slag, dels under år 1843, dels ock efter medelberäkning för de 5 åren 1838—1842, hafva 1844 års tillverkningsbelopp utgjort 330 lödige marker 12 lod silfver, samt 596 Sk~~z~~ 10 L~~z~~ 15 m:r koppar mera, än under år 1843, eller om nyssnämnde qvingvennium afses, 461 lödige marker 12 lod 6 grän silfver och 1430 Sk~~z~~ 4 L~~z~~ 19 m:r koppar utöfver medelbeloppen för samma 5 år.

Hvad åter Jernhandteringen beträffar, upptager Berättelsen följande förhållanden:

Jernmalmsbrytningen 1,265,474 Sk~~z~~ tackj.vigt understiger icke allenast med 46,546 Sk~~z~~ den, som ägde rum år 1843, utan ock med 82,245 Sk~~z~~ medelbeloppet för de 5 åren 1838—1842.

Tackjernstillverkningen, utgörande för året 599,793 Sk~~z~~ tackj.vigt, har äfven varit 78,743 Sk~~z~~ mindre än under år 1843, samt 7,890 Sk~~z~~ mindre än medeltillverkningen åren 1838—1842.

Stång- och Ämnesjernstillverkningen, som uppgått till 571,892 *Sk℥* Bergsvigt, öfverstiger deremot med 30,049 *Sk℥* Smidestillverkningen år 1843, men är endast 132 *Sk℥* mindre än den, som i medeltal blef åstadkommen under qvinqvennum 1838—1842.

Stål- och Jernmanufaktur-tillverkningen, som utgjort 78,349 *Sk℥* Bergsvigt, har ock varit 8,655 *Sk℥* större, än under år 1843, samt har med 9802 *Sk℥* öfverstigit Manufakturstillverkningen per medium under de förutnämnde 5 åren.

Att malm-uppfordringen och tackjernas-productionen år 1844 varit så betydligt minskad, som ofvan synes, under det att likväl tillverkningen af både Stångjern och Jernmanufaktur varit större än för år 1843 och ungefärligen lika, eller hvad Manufakturstillverkningen angår, till och med större, än den som i medeltal de 5 åren näst förut ägt rum, sådant måste egentligen härleda sig ifrån den åren förut, och särdeles år 1843, nog mycket utöfver efterfrågan och consumption idkade tackjernasblåsningen inom Bergslagerne; Och likasom denna, under ett i allmänhet nog starkt ålitande af Bergslagsskogarne, åstadkomna öfverproduction af tackjern blifvit framkallad af den förut ganska gynsamma conjuncturen för denna varas afsättning; så inträffade ock, att då en större tillgång deraf kom i handeln, nedsattes priset, hvaraf följden åter blef den, att Blåsningarne år 1844 måste inskränkas, så att omkring 95,000 *Sk℥* då blefvo inom Bergslagerne mindre tillverkade, än under år 1843.

Tackjersprisets fall med 2 à 3 R:dr B:co per *Sk℥* och derjemte svårigheten att detsamma afyttra, har icke kunnat annat än hafva ofördelaktigt inflytande ej allenast på tackjers-tillverkarnes ekonomiska ställning, utan ock på deras, som med kolning och andre tjenstbarheter inom Bergslagerne biträda, dock skulle förlägenheten blifvit ännu större, om icke lyckligtvis måttliga priser på spannemål och andre lifsförnödenheter i allmänhet varit gällande under år 1844.

Likväl hafva Bergslagerne icke ensamme varit lidande af en ogynsam conjunctur, utan Bruksegarne hafva jemväl fått vidkännas densamma, emedan Stångjerspriset år 1844 fallit lägre, än det någon gång gjort under de sednare 30 åren, så att, sedan detsamma under 1842 års pris nu nedgått med vid pass 3 R:dr per *Sk℥*, det för ordinära sorter varierat emellan 13 och 14 R:dr B:co i Stockholm och äfven fallit något derunder i Göteborg.

För de Bruksegare, som för smidet uppköpt tackjern, har väl det under åren 1843 och 1844 gängse låga tackjerspriset i väsendtelig mån förekommit en annars oundvikelig förlust på stångjersberedningen; men deremot hafva de Bruksegare, hviikas smiden äro grundade på egna malm- och skogstillgångar icke kunnat tillgodonjuta någon sådan lindring i omkostnaderna vid smidesdriften, till hvars möjliga fortsättande vid en del Bruk endast de i någon mån jemkade priserne å köpeköl, dagsverken och körslor fått bidraga.

Emellertid har dock inträffat, att, enligt Vågräkenskaperne Jern-exporten under smidesåret 1844 varit den största, som någonsin ägt rum, emedan den då uppgått, Stångjern och Jernmanufactur sammanräknade, till ett belopp af 606,772 *Skz*, utgörande utförseln året näst förut 451,592 *Skz*, samt de 5 åren 1838—1842 efter medelberäkning 556,495 *Skz* allt Stap.st. vigt.

Till 1844 års gynsamma jern-export har isynnerhet en mera liflig afsättning på England och Norra Amerika, än under de nästföregångne åren ägt rum, bidragit, utgörande utförseln till England 162,908 *Skz*, samt till Amerika 98,165 *Skz*, under det att den år 1843 uppgick till 112,116 *Skz* på förra stället och till 55,431 *Skz* på det sednare.

Collegium öfvergår nu till den speciella redogörelsen för hvarje särskild del af Rikets Bergshandtering.

1^{sta} Artikeln.

Jernmalms-brytningen.

Norrbotten. Torneå Lappmark. På Svappavara och Junosuvando malmfält har Kengis Bruksegare låtit löspränga och till Torneåfors masugn afföra *Skz* 600.

Luleå Lappmark. Endast inom tvänne af de på Gellivare malmberg utstakade utmål, nemligen för den så kallade Kungsgrufvan och Gyljens Bolags grufvor, har sprängning af jernmalm blifvit anställd, till ett belopp på förra stället af 1,800.
samt på det sednare af 900. 2,700.

Piteå socken. För bristande malmtillgång har arbetet på Klöfverberget måst inställas, men deremot har det hela året fortgått på Ristjålsberget, hvarest för Rosforss masugns behof blifvit upptagne . 4,500.

De uti Collegii sednaste årsberättelse omnämnde malmanledningar på Hindersön, belägen i Bottuiska viken, 2 mil från Luleå, hafva ytterligare blifvit bearbetade, hvarvid erhållits malm, som till största delen blifvit föryttrad till delegarne uti Rosforss masugn 1,850.

Ångermanland. Huruvida de på Ulfön uti Nätra Sockens skärgård upplufne jernmalms-anledningar år 1844 blifvit bearbetade, derom har icke någon uppgift blifvit meddelad.

Herjeå dalen. Inom Tännäs Socken hafva Ljusnedals Bruksegare fortsatt jernmalmsbrytningen så väl uti Blix-Grufvefältets dagskärp-

Transport 9,650.

ningar, som uti den så kallade Förhoppnings-grufvan, hvarvid er-
hållits malm som följer, nemligen:

På Blixgrufve-fältet	624.	
I Förhoppnings-grufvan	920.	1,544.

Helsingland. Jemte det att grufvorne på Gymåsberget i Woxna Socken, samt Magmyre-grufvan i Skogs Socken på samma sätt som åren förut blifvit bearbetade, har Woxna Bruksegare äfven låtit någon tid med arbete belägga en uti Ofvanåkers Socken belägen malm-anledning kallad Westbo-grufvan.

Den uppbrutne malmen har utgjort:

På Gymåsberget	6,000.	
Vid Magmyre-grufvan	1,520.	
„ Westbo-grufvan	200.	
Summa <i>Skå</i> Bergsvigt	7,720	eller i Tackj. vigt 5,938.

Gestrikland. Af de gamla grufvorne uti Thorsåkers Socken hafva endast 3, eller Gustaf Adolfs Stoll, Nyängs och Myggbo grufvor blifvit brutne, hvaremot flere af de inom samma Socken upptagne nya grufvor, äfvensom Sjöhags grufvan uti Årsunda Socken, varit bearbetade.

Den erhållna malmen har uppgått till foljande belopp:

Vid Gustaf Adolfs Stollgrufva	3,810.	
„ Nyängs-grufvan	8,732.	
„ Myggbo-grufvan	1,560.	
„ de nya grufvorne i Thorsåkers Socken	13,336.	
„ Sjöhags-grufvan i Årsunda Socken . .	4,157.	
Summa <i>Skå</i> Bergsvigt	31,595	eller i Tackj. vigt 24,304.

Upland. I afseende på grufvorne inom Upsala Län, är att anmärka, att ehuru, till följd af den starka nederbörden sommaren år 1844, Konsthjulet vid Dannemora ej förmått undanhålla vattnet på en gång ur alla 3 grufvefälten, har detta förhållande likväl icke hindrat grufvebrytningen, som efter vanligheten planmässigt och med omtanka blifvit bedrifven. För öfrigt hafva Dannemora Grufve-delegare låtit

Transport 41,436.

upptaga Stenrings grufva inom Morkarla Socken, hvilken grufva funnits föra en värlartad malm, som dock likväl ej blifvit förbrukad inom Orten, utan försålts till Masugns-egare i Calmar Län.

Transport *Skz* malm. 41,436.

Malmuppfordringen har blifvit uppgifven, som följer:

Vid Dannemora grufvefält 113,139.

„ Hammarins eller Helsing-fältet i Alunda Socken 8,236.

„ Olof Pehrs nya grufva i Films Socken 6,445.

„ Korss-grufvan i samma Socken . . 2,433.

„ Steurings grufva i Morkarla Socken 3,745.

„ Pehrsbro grufva i Dannemora Socken 428.

„ Österby Bruksegares enskildte grufvor 466.

Summa *Skz* Vigt. vigt 134,892 eller i Tackj. vigt 117,378.

Vidkommande de så kallade Roslagsgrufvorne inom Stockholms Län, så hafva på Herrängs malmfält uti Häfverö Socken endast Damm- och Ry grufvorne varit bearbetade, hvarföre ock malmuppfordringen, som i medeltal under de 5 nästföregångne åren utgjort på Herrängs-fältet 21,381 *Skz*, uppgått till endast 7,250 *Skz* under år 1844. Det af Herrängs grufve-bolag började företag, att från ödesmål upptaga den inom samma Socken befintelige, så kallade Lapp-grufvan har blifvit fortsatt. Utom Wigelsbo Bolags grufve-arbeten inom Valö och Börstills Socknar, har äfven Forssmarks Bruksegare låtit uti sistnämnde Socknar, i och för malm-försäljning till andra Orter, med arbete belägga åtskillige äldre grufvor och skärpningar.

Malm-uppfordringen har förhållit sig sålunda:

Vid Herrängs grufvefält uti Häfverö Socken 7,250.

„ Lapp- och Södra Markdals grufvorne inom samma Socken 4,028.

„ Björsta grufva i Hargs Socken . . . 550.

„ Wigelsbo grufve-fält i Valö Socken . 11,780.

„ Wigelsbo Bolags åtskillige grufvor inom Valö och Börstills Socknar . . . 2,956.

Transport 26,564.

158,814.

	Transport	26,564.	<i>Skål</i> malm.
Vid Fiskviks, Botarsbo och Rörbergs grufvor inom Valö Socken		750.	158,814.
„ Skållbo grufva i Forssmarks Socken		180.	
„ Jons-grufvorne i Börstills Socken		450.	
	Summa <i>Skål</i> Vict. vigt	27,944	eller i Tackj. vigt 24,316.
Från Herrängs grufvefält hafva till Finland under loppet af år 1844 blifvit exporterade 2,576 <i>Skål</i> malm.			

Kopparbergs Län. Inom detta Län hafva på de särskildta malmfälten icke mindre än 163 grufvor blifvit bearbetade. Utaf desse hafva likväl några visse på Grängesberget inom Grangärdes Socken, i anseende till den deras malmer åtföljande fosforsyrehalt, hvarigenom det af samma malmer tillverkade jernet erhåller oart af kallbräcka, blifvit af vederbörande Bergmästare belagde med förbud att brytas.

Malm-uppfordringen har uppgått till följande belopp, nemligen:			
Inom Grangärdes Socken (103 grufvor brutne)		229,529.	
„ Norr- och Söderberkes Socknar (27 grufvor)		30,959.	
„ Sälthens Socken: Bispbergs stora grufva		29,479.	
„ „ „ 3:ne öfrige grufvor		3,448.	
„ Svärdsjö Sockeu: Vindkäns-fältet (10 grufvor).		49,046.	
„ „ „ Sjögrufvan		4,417.	
„ Stora Tuna Socken: särskildta malmfält (4 grufvor)		7,730.	
„ Åhls Socken, „ „ (5 grufvor)		9,300.	
„ Garpenbergs Socken „ „ (5 grufvor)		7,061.	
„ Husby Socken: Långshytte-grufvan		2,183.	
„ Wika Socken: Skinnarängs-grufvan		457.	
„ Kopparbergs Socken: Harmsarfsfältet (2 grufvor)		4,656.	378,265.

Westmanlands Län. Jemte det på Norbergs särskildta malmfält brytning ägt rum uti 37 grufvor, hafva inom Skinskattebergs Socken 5 upptagne äldre grufvor blifvit med arbete belagde; och har förhållandet varit enahanda i afscende å den uti Collegii sednaste årsberättelse omnämnde, uti Sala Socken befintelige, så kallade Evas skärpning.

Transport 561,395.

Transport *Skz malm.* 561,395.

Malmbrytningen har utgjort:

Vid Norbergs grufvor	119,897.	
„ grufvorne inom Skinskattebergs Socken	3,763.	
„ Evas skärpning	1,212.	124,872.

Örebro Län. Jernmalms-uppfordringen inom detta Län har år 1844 med 35,909 *Skz* understigit den för år 1843, samt med 30,739 *Skz* den i medeltal under de 5 åren 1838—1842; och härleder sig detta mindre malmbelopp för år 1844 egentligen från den för jernhandteringen inträffade ofördelagtiga conjunctur, som föranlätit särdeles Bergsmannen, att inskränka sina blåsningar och i följd deraf äfven malm-behofvet, varande 1844 års tackjerns-tillverkning inom Länet 49,709 *Skz* mindre, än under år 1843, samt med 14,728 *Skz* understigande medel-productionen under de 5 åren 1838—1842.

Malmuppfordringen har förhållit sig som följer:

Inom Nora Bergslag	126,754.	
„ Lindes- och Ramsbergs Bergslager	25,441.	
„ Lekebergs Bergslag	9,261.	
„ Lerbecks d:o	9,142.	
„ Nya Kopparbergs d:o	35,021.	
„ Hjulsjö d:o	10,811.	
„ Grythytte d:o	10,260.	
„ Hellefors d:o	2,543.	229,033.

Wermlands Län. Härstädes hafva inom Filipstads Bergslager 45 grufvor år 1844 varit med arbete belagde; och har den dels brutne, dels genom plockning ur befintelige grufvevarp erhållne, malmen uppgått till följande belopp, nemligen:

	Bruten malm. <i>Skz</i>	Plockmalm. <i>Skz</i>	
Vid Tabergs malmfält	16,550.	7,393.	
„ Nordmarks Odalfält	21,478.	4,008.	
„ Finshytte-fältet	18,194.	3,476.	
„ Haborshytte d:o	9,124.	—	
Transport	65,346.	14,877.	915,300.

	Transport	65,346.	14,877.	<i>Skz</i> maln. 915,300.
Vid Öfriga mindre fält i Norra och Västra Bergslagen		5,996.	2,268.	
„ Persbergs Odalfält och grufvorne på Yngshytte grund		57,020.	43,590.	
„ Långbanshytte-fältet		3,350.	4,620.	
„ Nykroppa- och Herrhults-fälten		2,196.	769.	
		<u>133,908.</u>	<u>66,124.</u>	

Den här uppfordrade och sofrade malmen har således tillsammans utgjort 200,032.

Elfsborgs Län. Utaf de få inom detta Län befintelige mindre jerngrufvor har ingen under året bearbetats, hvartill orsaken förmodas hafva varit den för jernhandteringen under ifrågavarande år inträffade ofördelagtiga conjuncturen.

Södermanland. Af grufvorne på Utön hafva endast tvänne, nemligen Stor- eller Nyköpings-grufvan, samt Finngrufvan varit bearbetade, utan annat dervid förekommande hinder, än det som förorsakats af den på botten af grufvorne för några år sedan anträffade vattensköl. Malm-uppfordringen, hvilken verkställes med ångmachin, har uppgått till 57,780 *Skz* Vict. vigt, som här utföres i Tackj. vigt med 50,277.

Deremot har malm-afskeppningen från Utön utgjort:

Till masugnar inom Norrbottens Län	1,650.
„ „ „ Vesterbottens Län	3,650.
„ „ „ Vester-Norrlands Län	13,660.
„ „ „ Gefleborgs Län	19,665.
„ „ „ Stöckholms Län	300.
„ „ „ Södermanlands Län	4,398.
„ „ „ Calmar Län	1,486.
„ „ „ Elfsborgs Län	<u>1,184.</u>
	45,993.

Till Bruk i Finland 17,133.

Summa afförd malm *Skz* Vict. vigt 63,126.

Utgörande malminventarierne, som således undergått någon minskning under loppet af år 1844, vid slutet deraf 40,646 *Skz* Tackjernsvigt.

Transport 1,165,609.

SkZ malm.

Transport 1,165,609.

Vidkommande öfrige grufvor i Södermanland, hafva Sjösa och Stafs-Stor grufva varit under hvilostånd, äfvenledes har Åkers Bruks-egare, i anseende till ännu befintelige malm-inventarier, icke låtit under år 1844 anställa brytning uti de Bruksearen tillhörige Skottvångs- och Elgsjö-grufvor, utan endast fortsatt den uti Skottvångsfältet började schakt-anläggning.

Malmuppfordringen utur de arbetade grufvorne har uppgått till följande belopp:

Vid Förohla grufva i Svärta Socken	10,404.	
„ Skesvik- och Kärrgrufvorna i Tunabergs Socken . .	3,673.	
„ Nya Stafs grufva i Floda Socken	8,000.	
„ Göhlstugu-grufvan i d:o d:o	5,200.	
„ Skarndahls grufva i d:o d:o	3,600.	
„ Skalunda grufva i d:o d:o	2,000.	
„ Wallfalla grufva i d:o d:o	424.	
„ Starrsätters grufva i Dunkers Socken	1,570.	34,871.

Östergöthland. Af de inom detta Landskap befintelige grufvor och skärpningar, af hvilka malmfyndigheten upphört uti Orms-
torps- och Stora Petängs-grufvorne, hafva år 1844 nedannämnde
blifvit bearbetade och malmvinsten utgjort på sätt som följer:

Vid Lilla Petängs grufva i Börrums Capell	559.	
„ Helgelöths grufva i d:o d:o	1,161.	
„ Rumåls-grufvorne i d:o d:o	2,443.	
„ Nartorps-grufva i Skällviks Socken	6,961.	11,124.

Calmar Län. På Stensnäs inom Ukna Socken belägne jern-
malmsfält, det enda af någon betydenhet inom detta Län, hafva
Stor- och Ryttrar-grufvorne, samt Ankarsrums grufvan varit under
hvilostånd, hvaremot arbetet fortgått uti den så kallade Eds Sten-
bo grufva der malmuppfordringen utgjort 8,000.

Norrby- och Norrbäcks-grufvorne inom Tryserums Socken hafva äfven blifvit bearbetade och lemuat	800.	8,800.
--	------	--------

Transport 1,220,404.

Skål malm.
Transport 1,220,404.

Jönköpings Län. Vid Tabergs malmfält inom Månsarps Socken, hvarest icke någre på djupet gående grufvor finnas, utan malmen brytes i dagen icke allenast för Tabergs Bergsmäns, utan ock för de fleste inom Jönköpings Län varande masugns-egares behof, hafva blifvit lösbrutne 44,378.

Inglamåla jerngrufva uti Fröderyds Socken har äfven under år 1844 blifvit bearbetad för Braås och Klafreströms Bruksegares räkning; Och har malmvinsten utgjort 692. 45,070.

Kronobergs Län. Inom detta Län, hvarest någon brytning af bergmalm icke äger rum, hafva deremot utur 70 särskildte sjöar 21,732 tunnor sjömalin blifvit upptagne och begagnade för tackjernstillverkningen vid masugnarne inom orten.

Summa Bergmalm Skål tackj.vigt 1,265,474.

Denna brytning och uppfordring af jernmalm är 46,546 Skål mindre än den under år 1843, samt understiger med 82,245 Skål medelbeloppet för de 5 åren 1838—1842.

Af Bergshauptmannen vid Stora Kopparberget och vederbörande Bergmästare hafva under loppet af år 1844 blifvit utfärdade tillsammans 834 mutsedlar, af hvilka 374 på nya uppfinningar, samt 460 på förut kända och arbetade malmanledningar, allt på sätt efterföljande Tabell närmare utvisar:

<i>Mutsedlar</i> utfärdade på nya malm- och mineral-anledningar.	Silfver- och Blymalm.	Kopparmalm.	Jernmalm.	Sjö- och Myr- malm.	Chromjern.	Stenkol.	Cobolt.	Skiffer.	Alumjord.	Alumskiffer och Alumjord.	Svafvelkis.	Gulochra.	Quartz och Sandsten.	Quarstens- brott.	Lera och Gjut- sand.	Kalk- och Limsten.	Stalsten.	Silfverhytte- varp.	Koppar-sluggs- varp.	Jernmalms- och sluggvarp.	Summa.
Af Bergshauptmannen vid Stora Kopparberget . . .	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	3
„ Bergmästaren i West- manlands och Kop- parbergs Län	8	13	33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	4	6	2	—	—	69
„ „ i Nora och Lindes Bergmästaredöme . .	44	12	13	—	—	—	—	—	4	1	—	—	2	1	—	3	1	—	—	—	81
„ „ i Nya Kopparbergs dito	4	9	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	26
„ „ i Wermlands dito	20	3	22	—	—	—	—	11	—	—	—	—	10	—	—	5	5	—	—	—	71
„ „ i Södermanlands och Östergöthlands dito	—	5	4	5	—	—	—	1	—	—	—	—	1	2	—	3	4	—	—	—	25
„ „ i Uplands och Gef- leborgs Läns dito	4	8	12	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	28
„ „ i Kronobergs dito	—	—	—	6	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
„ „ i Wester-Norrlands dito	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
„ „ i Norr- och Wester- bottens dito	5	41	9	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	61
Tillsammans på nya ställen	85	93	102	11	1	1	—	12	8	1	2	13	6	4	28	7	—	—	—	—	374
<i>Mutsedlar</i> meddelade å förut bearbe- tade ställen.																					
Af Bergshauptmannen vid Stora Kopparberget . .	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3
„ Bergmästaren i West- manlands och Kop- parbergs Län	22	14	69	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	15	2	—	1	—	124
„ „ i Nora och Lindes Bergmästaredöme . .	12	10	21	—	—	—	2	—	1	1	—	—	—	—	—	5	1	1	—	12	66
„ „ i Nya Kopparbergs dito	16	18	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	1	—	—	50
„ „ i Wermlands dito	52	26	82	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	—	—	—	2	5	3	16	189
„ „ i Södermanlands och Östergöthlands dito	—	3	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	14
„ „ i Uplands och Gef- leborgs Läns dito	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1	7
„ „ i Wester-Norrlands dito	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
„ „ i Norr- och Wester- bottens dito	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	6
Tillsammans på förut be- arbetade ställen	102	78	200	—	—	—	2	1	1	1	—	4	—	1	23	5	7	6	29	460	
Tillkomma de på nya malm- anledningar	85	93	102	11	1	1	—	12	8	1	2	13	6	4	28	7	—	—	—	—	374
Summa Mutsedlar	187	171	302	11	1	1	2	13	9	2	2	17	6	5	51	12	7	6	29	834	

Deremot hafva hvilostånd på viss tid för grufvor och malm-anledningar blifvit beviljade, på sätt efterföljande Tabell utvisar:

	Summa.	Jernmalms- och slagvarp	Stållsten.	Kalk- och Limsten.	Qvartz och Sandsten.	Cobolt.	Sjö- och Myr- malm.	Jernmalm.	Kopparmalm.	Silfver och Blymalm.
Inom Bergshauptmannens vid Stora Kopparberget Jurisdiction	2	—	—	—	—	—	—	2	—	—
„ Westmanlands och Kopparbergs Läns Bergmästaredöme	299	11	1	5	—	—	1	260	13	8
„ Nora och Lindes. dito .	68	—	—	1	—	10	—	52	4	1
„ Nya Kopparbergs. dito .	45	—	—	1	—	—	—	40	—	4
„ Wermlands. dito .	46	2	—	1	1	—	—	32	6	4
„ Südermanland och Östergöthlands dito .	14	—	—	—	—	—	—	11	3	—
„ Uplands och Gefleborgs Läns dito .	64	—	—	—	—	—	—	61	3	—
„ Kronobergs. dito .	40	—	—	—	—	—	40	—	—	—
„ Norr- och Westerbottens. dito .	46	—	—	—	—	—	—	46	—	—
Summa hvilostånd	624	13	1	8	1	10	41	504	29	17

2^{dra} Artikeln.

Tackjerns-blåsningen.

	Masugnar i gång år 1844.	Blåsningstid.		Uppgifven Tackjerns-tillverkning.	Antal fridygn.	Tionde Tackjern.		
		dygn.	tim.			Tackjernsvigt.	Skåll	Låll
Norrbottnens Län	3	174	5	2,735	174 ₂₄	—	—	—
Westerbottens Län	1	115	19	2,366	8	49	19	—
Jemtlands Län	1	34	11	331	34 ₁₁	—	—	—
Wester-Norrlands Län	5	600	7	13,774	140	245	23	14
Gefleborgs Län. Helsingland	8	1,255	14	29,290	72	583	15	5
„ „ Gestrikland	15	1,853	23	37,699	120	739	15	7
Upsala Län	7	1,010	14	27,260	63	897	25	4
Stockholms Län	3	520	19	13,320	24	496	20	11
Kopparbergs Län	46	7,172	7	155,596	376	4,183	16	11
Westmanlands Län	13	1,537	19	27,189	111 ₃	933	4	—
Örebro Län	55	7,829	16	143,502	480	4,233	12	11
Wermlands Län	26	3,097	14	76,702	321 ₁₂	1,882	4	14
Södermanlands Län	5	1,239	17	21,491	32	235	22	19
Östergöthlands Län	2	502	2	8,543	24	229	10	15
Elfsborgs Län	1	122	—	909	122	—	—	—
Calmar Län	8	1,278	12	15,532	64	541	14	6
Jönköpings Län	12	1,798	14	14,829	418 ₈	413	—	—
Kronobergs Län	8	1,008	16	8,725	167 ₁₄	277	—	9
Summa	219	31,152	13	599,793	2,752 ₂₄	15,942	23	6

Uti denna tackjernstillverkning 599,793 *Skz* ingå, på sätt af 3:dje Artikeln närmare inhemtas, 23,081 *Skz* sådant gjutgods, som vid sjelfva masugnarne åstadkommits; Och om från tackjerns-tillgången nu äfven afräknas 13,054 *Skz*, begagnade för omsmältning vid de egentelige Gjuterierne, samt 6,634 *Skz* afförde till utrikes orter, finnes för Stång- och Ämnesjerns-Smidet återstå 557,024 *Skz*, hvilket belopp, ehuru Smidet, enligt hvad 4:de Artikeln innehåller, uppgått till 571,892 *Skz*, likväl, med afseende å det vid utsmidningen erhållna så kallade öfverjernet, icke annat kan än anses hafva varit fullt svarande emot behovet.

Blåsningstiden under år 1844 har varit 4,252 dygn 1 timma kortare, än den, som antecknades för år 1843, samt understiger med 3,038 dygn blåsningstiden i medeltal under de 5 åren 1838—1842; varande 1844 års tackjerns-production 78,743 *Skz* mindre, än den under år 1843, men endast med 7,890 *Skz* understigande tillverkningsbeloppet per medium åren 1838—1842.

Tackjerns-productionen på hvarje blåsningdygn har uppgått till 19,25 *Skz*, utgörande detta belopp 0,08 *Skz* mera, än under år 1843, men 0,13 mindre, än under år 1842. Dygns-tillverkningen, som år 1833, i anseende till då redan vidtagne förbättringar vid tackjernsblåsningarne, började stiga och nu, enligt beräkning, skulle utgöra 4,94 *Skz* mera för hvarje dygn, än som upptogs för sistberörde år, finnes således under de sednaste 3 åren hafva varit i det närmaste lika hög; Och torde någon ytterligare tillökning uti dygns-productionen, i följd af upphettad lufts begagnande, nu mera icke eller kunna komma ifråga, sedan bläster med varm luft dels vid visse ställen blifvit bortlagd, dels i allmänhet med mera varsamhet användes, enär klagan icke uteblifvit, att den derigenom förnämligast uppdrifna tillverkningen icke alltid behållit den tackjernets goda egenskap, som afnämare förut kunnat påräkna.

Om nu tackjerns-tillverkningen 599,793 *Skz* fördelas efter Orterne, hvar est den blifvit åstadkommen, nemligen inom och utom de egentelige till afsalu blåsande Tackjerns-Bergslagerne, finnes förhållandet vara följande:

	Masugnar i gång.	Blåsningstid.		Tackjerns-tillverkning.	Production af tackjern på blåsningdygn.
		dygn	tim.	<i>Skz</i>	<i>Skz</i>
Wester-Bergslagen eller Grangärdes, Norr- och Söderberkes Socknar inom Kopparbergs Län	24	3,452	22	76,332	22,11
Norbergs Bergslag inom Westmanlands Län	13	1,537	19	27,189	17,68
Nya Kopparbergs, Hellefors, Grythytte och Hjulsjö Bergslager inom Örebro Län	15	2,152	2	41,094	19,09
Nora Bergslag inom dito Län	13	1,669	1	28,229	16,91
Lindes och Ramsbergs Bergslager inom dito Län	8	1,117	12	22,189	19,50
Lekebergs och Carlskoga Bergslager inom dito Län	13	2,019	2	37,457	18,55
Filipstads Bergslager inom Wermlands Län	22	2,617	17	61,234	23,38
Inom de egentelige Bergslagerne	108	14,566	3	293,724	20,16
Utom samma Orter	111	16,586	10	306,069	18,45
Summa	219	31,152	13	599,793	19,25

Af de 2,752 $\frac{1}{4}$ fridygn, hvilka finnas upptagne på Tabellen öfver årets tackjerns-production, utgöra 928 $\frac{1}{4}$ dygn hela blåsningstiden för efterföljande under frihetsår varande Masugnar, nemligen: Torneåforss, Awaforss och Rosforss masugnar i Norrbotten; Ljusnedahls masugn i Herjedalen; Utansjö masugn i Ångermanland; Lennartsforss masugn i Wermland; Billingsforss masugn på Dahlsland; Tahebergs och Unnaryds masugnar i Jönköpings Län; samt Säfsjöströms masugn i Kronobergs Län; men de öfriga 1824 dygnen äro de vanliga så kallade fridygnen, hvilka enligt Författningarne få beräknas så väl vid hvarje blåsnings början, som då masugn ombygges, eller ny pipa deruti insättes.

Af Eders Kongl. Maj:ts och Kronans på Tabellen antecknade Tionde-tackjern 15,942 Sk $\mathbb{L}$ 23 L $\mathbb{L}$ 6 $\mathbb{L}$, hafva vederbörande Masugnsegare lemnat följande belopp in natura, nemligen:

	Sk $\mathbb{L}$	L $\mathbb{L}$	$\mathbb{L}$
Inom Nya Kopparbergs Bergmästaredöme	661.	24.	4.
„ Westmanlands och Kopparbergs Läns dito	2,737.	3.	15.
„ Nora och Lindes dito	535.	4.	11.
„ Wermlands dito	1,753.	3.	13.
Summa	Sk $\mathbb{L}$ 5,687.	10.	3.

Deremot har det återstående beloppet 10,255 Sk $\mathbb{L}$ 13 L $\mathbb{L}$ 3 $\mathbb{L}$ af Tionde tackjernet blifvit löst med penningar, enligt följande af Kammar-Collegium, Stats-Contoret och Bergs-Collegium upprättade taxa, nemligen:

	Banco.	R:dr	sk.
För Masugnarne under Löfsta, Österby, Gimo och Rånäs Bruk . . .	11:	—	—
„ dito „ Forsmarks, Gysinge, Strömsbergs och Ullsforss Bruk, samt Harnäs masugn	9:	24.	—
„ dito „ Skebo, Hargs, Vattholma och Söderforss Bruk	9:	—	—
„ dito „ Elfkarleö Bruk	7:	—	—
„ dito „ Norbergs och Skinskattebergs Bergslager	5:	—	—
„ dito „ Nora Bergslag i Örebro Län	4:	24.	—
„ dito „ Lindes dito i dito	4:	24.	—
„ dito „ Ramsbergs dito i dito	4:	8.	—
„ dito „ Lekebergs dito i dito	5:	—	—
„ dito „ Lerbecks dito i dito	5:	8.	—
„ dito „ Nya Kopparbergs dito i dito	3:	28.	—

		Banco R:dr sk.
För Masugnarne uti	Hjulsjö Bergslag i Örebro Län	3: 40.
„ dito	„ Grythytte och Helleforss Bergslager i dito . .	4: —
„ dito	„ Carlskoga Bergslag i dito	5: 8.
„ dito	„ Filipstads dito i Wermlands Län	5: —
„ dito	„ Grangärdes dito i Kopparbergs Län utom Pehrsbo masugn	4: —
„ dito	„ Norrberkes dito i dito	4: 8.
„ dito	„ Söderberkes, Tuna, Säfsens och Floda Socknar jemte förenämnde Pehrsbo masugn i Koppar- bergs Län	4: 16.
„ dito	„ Österbergslagen i Kopparbergs Län, samt af mas- ugnarne till Dådrans och Svartnäs Bruk i sam- ma Län	4: 24.
„ dito	„ Öster-dalarne, med undantag af sistnämnde Bruks masugnar	4: 8.
„ dito	„ Södermanlands och Östergöthlands Län	5: 16.
„ dito	„ Tabergs Bergslag och inom Jönköpings Län, med undantag af Ohs, Bruzaholm och Åminne mas- ugnar	5: 24.
„ dito	„ Calmar och Kronobergs Län, samt af Ohs, Bru- zaholms och Åminne masugnar i Jönköpings Län	4: 16.
„ dito	„ Ofvansjö och Thorsåkers Bergslager, samt i all- mänhet för masugnarne inom Gefleborgs, We- ster-Norrlands, samt Norr- och Westerbottens Län	5: —

För öfrigt har för vissa Masugnar i de Norra Länen i vanlig ordning åt-
njutits den, i följd af svagare malmfång, till 3 R:dr 32 sk. dem beviljade ned-
sättning i lösen för hvarje Sk~~z~~ Tionde-tackjern.

Med anledning af den, genom Kongl. Majts Nådiga Kungörelse den 4
Juni 1842 Finska Bruksegarne beviljade förlängning af tillåtelsen att från Sve-

rige utföra tackjern, nemligen 6,000 *Sk* för hvarterda af åren 1842, 1843 och 1844, hafva under loppet af nu ifrågavarande år 1844 blifvit till Finland exporterade 5,994 *Sk* 10 *L* tackjern, äfvensom med särskildt nådigt tillstånd 548 *Sk* 15 *L* sjömalms-tackjern blifvit till Danmark utförde.

3^{die} Artikeln.

Gjutgods-tillverkningen och Gjuterierne.

	Uppgifven Gjutgods-tillverkning vid Masugnarne år 1844.
	Tackjernsvigt.
	<i>Sk</i>
Norrbottens Län	18
Westerbottens Län	197
Jemtlands Län	21
Wester-Norrlands Län	93
Gefleborgs Län. Helsingland	281
„ „ Gestrikland	220
Stockholms Län	56
Kopparbergs Län	1,904
Westmanlands Län	637
Örebro Län	2,323
Wermlands Län	1,530
Södermanlands Län	6,788
Östergöthlands Län	2,790
Elfsborgs Län	65
Calmar Län	3,275
Jönköpings Län	543
Kronobergs Län	2,340
Summa	23,081

Denna

Denna för år 1844 uppgifna, vid sjelfva Masugnarne åstadkomna gjutgods-tillverkning är väl 722 *Sk* mindre, än den, som blef upptagen för år 1843, men är deremot 2,522 *Sk* större, än medelbeloppet under de 5 åren 1838—1842.

Gjutgods-tillverkningen vid de egentliga Gjuterierne, hvarest tackjernet uti särskildte ugnar omsmältes, deruti icke inberäknad den vid Finspongs och Åkers Styckebruk åstadkomna Kanon- och Ammunitions-gjutningen, som i allmänhet sker directe ur sjelfva Masugnarne, har för år 1844 blifvit uppgifven sålunda:

	<i>Sk</i>		Banco R:dr
Vid Bergsunds Gjuteri i Stockholm	1,630.	tillverkningsvärde *)	66,150.
„ Ludviksbergs dito i dito . .	250.	dito	4,350.
„ Robertsforss dito i Westerbotten	498.	dito	8,964.
„ Forssbacka dito i Gestrikland .	792.	dito	14,256.
„ Björnarbo dito i Upsala Län .	172.	dito	3,096.
„ Dormsjö dito i Kopparbergs Län	859.	dito	15,462.
„ Furudahls dito i dito . . .	943.	dito	16,974.
„ Closters dito i dito	159.	dito	2,862.
„ Krokforss dito i Örebro Län .	1,373.	dito	24,714.
„ Nyköpings dito	687.	dito	12,366.
„ Åkers dito i Södermanland . .	686.	dito	12,348.
„ Motala dito i Östergöthland . .	1,125.	dito	26,600.
„ Finspongs dito i dito	315.	dito	5,670.
„ Ankarsrums dito i Calmar Län	522.	dito	9,396.
„ Öremo dito i Kronobergs Län .	22.	dito	396.
„ Delary dito i dito	243.	dito	4,374.
„ Götheborgs dito	800.	dito	14,400.
„ Jonsereds dito i Elfsborgs Län	650.	dito	11,700.
„ Malmö dito	917.	dito	28,240.
„ Helsingborgs dito	411.	dito	8,060.
Summa Gjutgods	13,054.	S:a tillverkn.värde	290,378.

*) Då tillverkningsvärdet icke blifvit uppgifvet, har det utförts efter 18 R:dr Banco per *Sk*.

Enligt Tullverkets Räkenskaper har exporten af Gjutgods år 1844 förhål-
lit sig, på sätt efterföljande Tabell närmare utvisar:

	Bomber, Kulor och Kanoner.		Grytor och Kittlar m. m.		Kasserade Kanoner.		Summa.		Diverse gjut- gods ej spe- cificerad, men uppta- get i pen- ningevärde.	
	Skß	Lß	Skß	Lß	Skß	Lß	Skß	Lß	R:dr	sk.
Till Norrige	1,008	10	—	15	110	10	1,119	15	244	—
„ Finland	—	—	597	15	—	—	597	15	34,414	24
„ Ryssland	1,220	—	—	—	—	—	1,220	—	—	—
„ Preussen	2,808	—	—	—	—	—	2,808	—	—	—
„ Danmark	36	10	3	—	—	—	39	10	—	—
„ Mecklenburg	—	—	—	—	—	—	—	—	335	—
„ Lybeck	21	5	—	—	—	—	21	5	—	—
„ Asiatiska utom Me- delhafvet belägne Länder samt Au- stralien	23	—	—	—	—	—	23	—	740	—
Summa	5,117	5	601	10	110	10	5,829	5	35,733	24

4^{de} Artikeln.

Stång- och Ämnesjerns-Smidet.

	Här- dar.	Frälserätt.			Privilegierade Smidesbeloppet, Hammaraskatten oberäknad, d. 31 December 1844.			Hammaraskat- ten å privile- gierade Smi- det d. 31 De- cember 1844.			Uppgifven Stång- och Ämnesjerns- tillverkning år 1844.
		SKK Bergs	LW vi	W gt.	SKK Bergs	LW vi	W gt.	SKK Bergs	LW vi	W gt.	SKK Bergsvigt.
Norrbottnens Län	24	—	—	—	8,900	—	—	89	—	—	3,933
Westerbottnens dito . . .	17	45	—	—	7,816	13	—	78	3	7	6,329
Jemtlands dito	8	—	—	—	3,100	—	—	31	—	—	393
Wester-Norrlands dito .	84	167	10	—	41,758	6	—	417	11	13	31,179
Gefleborgs dito, Helsing- land	63	315	—	—	30,385	19	—	303	17	4	32,751
„ „ Gestrikland	101	390	—	—	49,700	—	9	497	—	—	46,519
Upsala dito	29	940	—	—	13,738	6	—	137	7	13	20,907
Stockholms dito	19	1,264	8	5	9,085	11	15	90	17	2	11,744
Kopparbergs dito	178	371	18	—	77,951	9	8	779	10	7	76,823
Westmanlands dito . . .	130	2,252	10	—	61,595	13	—	615	19	4	62,390
Örebro dito	169	4,422	5	—	73,619	13	—	736	3	19	74,176
Wernlands dito	259	2,628	15	—	126,335	5	10	1,263	7	4	106,351
Götheborgs och Bohus dito	2	—	—	—	950	—	—	9	10	—	887
Södermanlands dito . . .	46	970	—	—	15,415	—	—	154	3	—	14,503
Östergöthlands dito . . .	78	1,444	10	—	27,545	14	—	275	9	4	26,969
Skaraborgs dito	24	470	10	—	9,368	13	—	93	13	15	8,420
Elfsborgs dito	39	7	10	—	19,283	5	—	192	16	13	20,388
Calmar dito	34	517	10	—	9,750	—	—	97	10	—	10,091
Jönköpings dito	35	800	—	—	14,019	19	—	140	4	1	10,510
Kronobergs dito	22	285	—	—	5,884	18	—	58	17	—	6,356
Hallands dito	1	—	—	—	600	—	—	6	—	—	273
Summa	1,362	17,292	6	5	606,804	6	2	6,068	1	6	571,892

Privilegier hafva under år 1844 blifvit utfärdade för 5 hårdar och 5,010 *Sk℔ 1 L℔* nytt Smide; men som deremot under samma år 2 hårdar och 2,036 *Sk℔ 13 L℔* Smide blifvit nedlagde, utgör rätta tillökningen, af verkstäder 3 hårdar, samt af Smide 2,973 *Sk℔ 8 L℔*, hammarskatten oberäknad.

Af det privilegierade nya Smidet hafva tillkommit på grund af förut an-

	<i>Sk℔ L℔.</i>	
ställda undersökningar	4,290.	1.

samt med anledning af föreskriften uti 4 §. af Kongl. Maj:ts Nådiga

Kungörelse den 26 Oktober 1838	720.	—
--	------	---

	Summa <i>Sk℔</i> 5,010.	1.
--	-------------------------	----

För det år 1844 tillkomna nya Smidet skall, i enlighet med hvad de för hvarje Verk utfärdade Resolutioner innehålla, hammarskatt utgöras i följande ordning efter tiden, nemligen:

	<i>Sk℔ L℔</i>	
från och med smidesåret 1844 för	3,043.	7.
" " 1845 "	1,366.	14.
" " 1846 "	600.	—

	Summa <i>Sk℔</i> 5,010.	1.
--	-------------------------	----

Stång- och Ämnesjerns-tillverkningen 571,892 *Sk℔* har varit 30,049 *Sk℔* större, än den som blef uppgifven för år 1843. Sker åter jemförelsen med förhållandet under de 2:ne nästförutgångne qvinquennierne, så visar det sig, att 1844 års ifrågavarande tillverkning med 132 *Sk℔* understiger medel-tillverkningen för åren 1838—1842, hvaremot den med 91,191 *Sk℔* öfverskjuter den tillverkning, som i medeltal ägde rum åren 1833—1837.

Enligt Våg-Räkenskaperne finnes under Smidesåret hafva på Våg inkommit 478,511 *Sk℔ 3 L℔ 3 ℔* Stångjern, samt 73,641 *Sk℔ 19 L℔ 17 ℔* jernmanufaktur, eller tillsammans 552,153 *Sk℔ 3 L℔* Stapelstadsvigt; men som Stång- och Ämnesjerns-tillverkningen 571,892 *Sk℔* Bergsvigt motsvarar 629,081 *Sk℔* Stapelstadsvigt, alltså synes häraf, att årets Smides-tillverkning i det hela varit 76,928 *Sk℔* större, än det quantum, som blifvit vågfördt.

Af det på våg införda beloppet 552,153 *Sk℔ 3 L℔* hafva derifrån för inrikes förbrukning blifvit afvägde 23,545 *Sk℔ 18 L℔ 3 ℔* Stångjern, samt 21,297 *Sk℔ 15 L℔ 3 ℔* jernmanufaktur, eller tillsammans 44,843 *Sk℔ 13 L℔ 6 ℔*.

Under Smidesåret hafva deremot från Vågarne blifvit till export afförde 555,244 *Sk℔ 3 L℔ 16 ℔* Stångjern, samt 51,527 *Sk℔ 18 L℔ 3 ℔* jernmanufaktur, eller tillsammans 606,772 *Sk℔ 1 L℔ 19 ℔*; varande denna export 155,179 *Sk℔ 8 L℔ 16 ℔* större, än den som ägde rum år 1843, likasom den med 50,277 *Sk℔ 2 L℔ 2 ℔* öfverskjuter medel-exporten under de 5 åren

1838—1842, och med 158,449 *Sk* 3 *L* 19 *Ø* export-beloppet per medium åren 1833—1837.

Upptages nu endast exporten af Stångjern under Smidesåret 1844, har, enligt Våg-Räkenskaperne, förhållandet varit följande:

	<i>Sk</i>	<i>L</i>	<i>Ø</i>
Från Stockholms Våg	288,705.	15.	6.
„ Göteborgs dito	184,649.	19.	17.
„ de öfrige Vågarne	77,422.	8.	4.
„ vissa Städer och Landthamnar	4,466.	—	9.

Summa Stångjerns-export 555,244. 3. 16. Stap.vigt.

Stångjerns-exporten utgjorde år 1843	404,517.	10.	7.
„ „ i medeltal åren 1838—1842	523,328.	4.	4.
„ „ „ 1833—1837	420,174.	3.	15.

Stångjerns-inventarierna på Rikets Vågar hafva vid Smidesårets slut funnits vara:

	<i>Sk</i>	<i>L</i>	<i>Ø</i>
På Stockholms Våg	172,387.	10.	13.
„ Göteborgs dito	84,549.	4.	12.
„ de öfrige Stapelstads-Vågarne	22,160.	10.	15.
„ Uppstads-Vågarne	7,921.	11.	8.

Summa Stångjerns-inventarier 287,018. 17. 8. Stap.vigt.

Stångjerns-inventarierna voro år 1843	387,251.	8.	2.
„ „ i medeltal åren 1838—1842	264,112.	4.	1.
„ „ „ 1833—1837	196,194.	13.	4.

Enligt Tullverkets Räkenskaper, hvilka omfatta Calenderåret, och då destinations-orterna tillika utsättas, visar sig förhållandet med Stångjerns-exporten hafva varit som följer, nämligen:

	Stapelstads-vigt.	
	Skz	Lz
Till Norrige	4,318	15
„ Finland	12,502	15
„ Preussen	56,985	15
„ Danmark	43,798	15
„ Mecklenburg	11,242	—
„ Lybeck	17,617	—
„ Hamburg	3,880	—
„ Bremen	20,921	10
„ Hannover och Oldenburg	9,434	—
„ Nederländerne	10,884	10
„ Belgien	878	5
„ Stora Britannien och Irland	143,806	15
„ Frankrike	49,104	10
„ Spanien med Baleariske och Canariske öarne	1,624	15
„ Portugal med Madera, Cap-Verds Öarne och Azorerne	22,136	10
„ Italien utom Österrikiske besittningarne	2,990	15
„ Österrikiska Staterne	334	10
„ Gibraltar och Malta	327	10
„ Turkiet	453	15
„ Algierien	5,041	5
„ Asiatiska utom Medelhafvet belägne Länder samt Australien	18,352	—
„ Förente Staterne i Norra Amerika	96,650	15
„ Brasilien	10,993	5
„ Öfriga Länder i Norra och Södra Amerika	200	—
Summa Stångjerns-export	544,479	10

Jemte denna export af Stångjern hafva, med Eders Kongl. Maj:ts Nådiga tillstånd, så kallade Smältstycken blifvit utförde, nemligen till Danmark 1 Skz 5 Lz, till England 1,289 Skz 5 Lz, samt till Norra Amerika 69 Skz, eller tillsammans 1,359 Skz 10 Lz.

Lösnings-priserne för Eders Kongl. Maj:ts och Kronans Hammarskatts-jern hafva, i enlighet med den af Kammar-Collegium, Stats-Contoret och Bergs-Collegium för året upprättade Taxa, blifvit sålunda fastställda per Skz.

	Rdr
För Löfsta, Österby, Gimo och Rånäs Bruk	26
„ Forssmarks, Strömsbergs, Ullforss och Gysinge Bruk	23
„ Skebo, Hargs, Wattholma och Söderforss Bruk	21
„ Elfkarleö Bruk	16
„ Alle öfrige Stångjernsverk uti hvad ort eller Län i Riket som helst	13
„ Ämnes-Verken	13
„ Bergsmanshamrarne	12

5^{te} Artikeln.

Jern-Manufactur-tillverkningen.

	Uppgifven Jernmanufac- tur-tillverk- ning för år 1844. Bergsvigt.
	Skø
Norrbottnens Län	247
Westerbottnens dito	522
Jemtlands dito	118
Wester-Norrlands dito	2,207
Gefleborgs dito, Helsingland	365
„ „ Gestrikland	1,300
Upsala dito	721
Stockholms dito	1,018
Kopparbergs dito	10,121
Westmanlands dito	4,449
Örebro dito	8,302
Wermlands dito	20,056
Götheborgs och Bohus dito	493
Södermanlands dito	7,623
Östergöthlands dito	6,918
Skaraborgs dito	621
Elfsborgs dito	8,354
Calmar dito	1,181
Jönköpings dito	1,553
Kronobergs dito	1,928
Hallands dito	252
Summa Jernmanufactur	78,349

Om berörde Jernmanufactur-tillverkning 78,349 *Sk* Bergsvigt jemföres med den för de föregående åren, så visar det sig, att 1844 års Manufactur-tillverkning varit 8,655 *Sk* större, än den som blef uppgifven för år 1843, samt öfverskjuter med 9,802 *Sk* medel-tillverkningen under de 5 åren 1838—1842 och med 28,150 *Sk* beloppet per medium åren 1833—1837.

Den större manufacturtillverkningen härleder sig egentligen från en, i följd af sednare årens mera gynsamma conjunctur för afsättning af Stål, utvidgad production af denna artikel, hvaraf exporten år 1844 uppgått till 30,273 *Sk*, samt år 1843 till 25,812 *Sk*, under det att den i medeltal under qvinqvennum 1838—1842 endast utgjorde 12,354 *Sk*, samt de fem åren 1833—1837 12,158 *Sk*, allt i Stapelstadsvigt räknadt.

Under Smidesåret 1844 har ankomsten på Rikets vågar af Jernmanufactur från Bruken, på sätt Våg-Räkenskaperne utvisa, uppgått till ett belopp af 73,641 *Sk* 19 *L* 17 *ö* Stap.st.vigt.

Af berörda vågförda belopp hafva 21,297 *Sk* 15 *L* 3 *ö* blifvit för inrikes förbrukning afvägde, hvaremot under Smidesåret till export afgått

	<i>Sk</i>	<i>L</i>	<i>ö</i>
Från Stockholms Våg	20,419.	15.	1.
„ Götheborgs dito	22,593.	4.	—
„ de öfrige Vågarne	5,876.	—	11.
„ Visse Städer och Landthamnar	2,638.	18.	11.

Summa export *Sk* 51,527. 18. 3. Stap.vigt.

Denna export af Jernmanufactur är 4,452 *Sk* större, än den under år 1843, samt öfverskjuter med 18,360 *Sk* den utförsel, som i medeltal ägde rum de 5 åren 1838—1842.

Af Inventarierne funnos vid Smidesårets utgång:

	<i>Sk</i>	<i>L</i>	<i>ö</i>
På Stockholms Våg	24,254.	1.	14.
„ Götheborgs Våg	12,303.	13.	5.
„ De öfrige Stapelstads-Vågarne	1,276.	14.	—
„ Uppstads-vågarne	1,086.	4.	7.

Summa inventarier *Sk* 38,920. 13. 6. Stap.vigt.

Inventarium af jernmanufactur utgjorde år 1843 38,125. 2. 9.

i medeltal de 5 åren 1838—1842 26,033. 14. 9.

„ „ 1833—1837 30,387. 11. 14.

Med föranledande af Tullverkets efter Calenderåret uppställda Räkenskaper har exporten af Jernmanufactur år 1844, då destinations-orterna tillika ut-sättas, uppgått till det på efterföljande Tabell upptagne belopp, nemligen:

Jernmanufaktur-exporten år 1844, enligt Tullverkets Räkenskaper.

	Smide Ankare och Dragar.		Hamrar och Stålar.		Bandjern.		Bult- och Galterjern.		Sänk-Smide.		Skär- och Knippjern.		Saltpanne-plåtar.		Plåtar oförte.		Plåtar förte.		Kettingar.		Spik.		Stål.		Diverse Jern-manufactur.		Jern-skrot.		Summa.		
	SKB	Lb	SKB	Lb	SKB	Lb	SKB	Lb	SKB	Lb	SKB	Lb	SKB	Lb	SKB	Lb	SKB	Lb	SKB	Lb	SKB	Lb	SKB	Lb	SKB	Lb	SKB	Lb	SKB	Lb	
Till Norrige	16	10	9	10	523	5	481	5	—	—	33	7	5	—	524	15	1,404	4	123	4	3,587	15	5	391	15	1,835	10	4,678	5		
„ Finland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ Ryssland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ Preussen	—	—	—	—	204	10	7	15	—	—	173	5	5	—	50	—	—	—	—	—	150	—	60	15	—	—	2,459	15	3	15	
„ Danmark	1	—	—	—	567	10	101	15	—	—	115	10	5	15	1,271	10	—	—	—	—	3,594	15	548	15	13	5	6,219	10	—	—	
„ Mecklenburg . . .	7	—	—	—	155	—	—	—	—	—	138	10	—	—	310	—	—	—	—	—	804	15	45	5	—	—	1,460	10	—	—	
„ Lybeck	3	5	—	—	87	15	13	15	—	—	102	10	23	—	538	—	—	—	—	—	330	5	985	15	—	—	2,084	15	—	—	
„ Hamburg	—	—	—	—	8	5	—	—	—	—	13	15	—	—	—	—	—	—	—	—	611	15	136	10	—	—	770	15	—	—	
„ Bremen	—	—	—	—	63	10	86	5	—	—	123	15	12	5	199	—	—	—	—	—	113	5	63	15	—	—	661	15	—	—	
„ Hannover och Oldenburg	—	—	—	—	10	—	54	15	—	—	63	10	3	10	11	—	—	—	—	—	3	10	—	15	—	—	161	5	—	—	
„ Nederländerne . .	—	—	—	—	187	—	153	—	—	—	252	5	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	208	—	—	—	804	5	—	—	
„ Belgien	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ Stora Britanien . .	—	—	—	—	57	5	40	—	—	—	101	—	53	15	—	—	—	—	—	—	—	—	18,745	—	—	104	—	19,101	—	—	—
„ Frankrike	—	—	—	—	332	—	68	10	12	5	89	15	—	—	6	—	—	—	—	—	38	15	508	—	—	—	1,055	5	—	—	
„ Spanien med Baleariske och Canariske Öarne . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	—	—	—	
„ Portugal med Madera, Cap-Verds Öarne och Azorerne	4	—	—	—	256	5	14	10	—	—	535	—	—	—	132	—	—	—	—	—	—	3,567	10	—	—	—	4,509	5	—	—	
„ Italien utom Österrikiska besittningarne	—	—	—	—	50	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	15	—	—	
„ Österrikiska Staterne	—	—	—	—	62	10	68	15	—	—	10	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	56	15	—	—	—	198	15	—	—	
„ Turkiet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5	—	—	—	1	5	—	—	
„ Algerien	—	—	—	—	236	5	266	10	339	5	239	10	—	—	—	—	—	—	—	—	33	—	1	10	—	—	1,116	—	—	—	—
„ Asiatiske utom Medelhafvet belägne Länder samt Australien	3	5	—	—	2	5	17	—	—	—	122	10	—	—	—	—	—	—	—	—	25	15	3,915	—	—	—	4,085	15	—	—	
„ Förente Staterne i Norra Amerika . .	—	—	—	—	73	—	—	—	—	—	401	15	20	15	7	10	—	—	—	—	92	15	759	10	158	15	1,514	—	—	—	
„ Brasilien	—	—	—	—	14	15	34	10	—	—	56	15	—	—	—	—	—	—	—	—	10	15	156	15	—	—	273	10	—	—	
„ Öfrige Länder i Norra och Södra Amerika	—	—	—	—	—	—	53	5	—	—	52	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	10	—	—	—	113	5	—	—	
Summa Export . . .	42	—	9	10	2,893	—	1,461	10	352	—	2,632	15	125	—	4,468	—	14	15	127	5	11,576	—	30,273	—	1,133	15	3,747	—	58,855	10	

6^{te} Artikeln.

De så kallade Ädlare Verken.

a) *Guld-tillverkningen.*

Vid Konung Gustaf den Tredjes Silfververk, tillhörigt Stora Kopparbergs Bergslag, hafva ur det derstädes erhållna silfret blifvit utbringade 3 lödige marker 4 lod 1 grän Guld.

b) *Silfver-tillverkningen.*

Sala Silfververk. Grufvetrytningen härstädes har fortgått uti 38 särskilda arbetsrum, nemligen 30 uti Storgrufvan, 2 uti Torgschakts-grufvan, 5 uti Carlschakts-grufvan, samt 1 uti Grefve Bjelkes stoll. Af dessa arbetsrum hafva 17 varit brutna på malm, 6 för att uppsöka nya malmtillgångar uti okänd klyft, 4 för att förbereda utbrytning uti kända malmfäll, samt 11 brutna, dels för communications och väderväxling, dels för att, efter föreskrifven arbetsplan, öppna Nordvästra fältet på djupet. Bland desse sistnämnda arbeten har Konung Carl den XI:s schakt blifvit afsänkt 6½ famnar, hvarigenom det kommit till ett djup af nära 150 famnars afvägning. De tvänne Örtor, som år 1843 anlades i botten på Konung Carl Johans schakt, på 157 famnars afvägning, för att på djupet undersöka det redan öppnade nordvästra fältet, hafva båda gått i fyndighet, som lofvar uthållighet åt djupet. Grefve Bjelkes stoll har fortgått 9 famnar, eller till 406½ famnar från sin mynning vid aflöpss-canalen. Konstbyggnaden uti Konung Gustaf den Tredjes schakt har blifvit fortsatt med 8 nya våningars inhuggning och medelst anläggning af tillopps-canal för Konsthulets driftvatten. Uteblifvande så väl af den vanliga höstfloden år 1843, som af vårflod år 1844, förorsakade så stor brist på driftvatten under det första halfva året, att åtskillige Vaskverk måste inställas, hvaremot en ovanlig sommarflod i Augusti månad föranledde svårighet att hålla grufvorne tomma på djupet, ehuru det dock lyckades att genom förmurningar kunna bibehålla arbetets gång i Carlschakts-grufvan.

Hela brytningen har under året uppgått till 61,333 tunnor fyndigt och 3,243 tunnor ofyndigt, eller tillsammans till 64,576 tunnor berg, à 6½ cub.-fot på tunnan; och hafva orter blifvit drifna till en sammanräknad längd af 569 fot och sänkningar till 75 fot.

Malm-sofringen har lemnat 30,311 lass vaskmalm, utgörande i vikt 157,619 centner; 13,890 cub.-fot stufmalm, motsvarande ungefärligen lika många centner; samt 70 centner slig från syltverken. Vaskmalmens medelhalt har varit 0,48 lod silfver, stufvens från 2,91 till 6,02 lod silfver, med 12 till 40 procent bly, samt sligens 5 lod silfver och 17 marker bly på centnern.

Till blysmältningen hafva från de förberedande processerne blifvit uppsatte 11,654 centner stufmalm och sliger, hvilka med 5,936 centner silfverhaltig skärsten försmälte sluteligen gifvit, efter afdrifning och finering, 3,299 lödige marker 3 lod bergfint silfver.

Sala Silfververks Ränthe-ersättnings-fond, utgörande vid 1843 års slut 25,712 R:dr 1 sk. 11 r:st. B:co, har genom den stadgade afsättningen, i förhållande till silfver-tillverkningens belopp och genom på Capitalet beräknade räntor, blifvit ökad med 2,218 R:dr 45 sk., hvadan ock hela fonden vid 1844 års slut utgjorde 27,930 R:dr 46 sk. 11 r:st. Banco.

Konung Gustaf den Tredjes Silfververk vid Stora Kopparberget. Från åtskilliga arbetsrum i Stora Kopparbergs grufvor hafva till detta silfververk, emot brytningspriset, blifvit lemnade 1,369 tunnor blyglanshaltigt berg, hvaraf genom skrädning erhållits 1,101 tunnor silfverhaltig blymalm, som blifvit tillgodogjord; Och har silfvertillverkningen, hvarföre icke någon afrad till Eders Kongl. Maj:t och Kronan utgöres, uppgått till ett belopp af 522 lödige marker 5 lod 14 grän.

Löfås Silfververk i Skedvi Socken och Kopparbergs Län. Likasom året förut har brytning uti Storgubbens sänkningar fortgått, äfvensom ort-drifning till 8½ famnar ägt rum dels uti nedra Konst-ortens tvär-ort, dels uti Commissions-orten; Och hafva genom desse arbeten 2,782 tunnor berg, samt 229 tunnor malm blifvit uppfordrade. Den erhållna malmen har jemte 140 tunnor inventarii-malm blifvit uppsmält och Silfver-tillverkningen uppgått till ett belopp af 123 lödige marker 2 lod 14 grän.

Helleforss Silfververk i Helleforss Socken och Örebro Län. Utom det för malmfältets undersökande föreskrefne årliga Stoll-arbetet har äfven någon brytning uti den så kallade Malm-orten ägt rum; men som härigenom endast 21 Sk~~Å~~ 8 L~~Å~~ 5 ~~Å~~ Blyglans erhållits, har någon smältning icke kunnat detta år komma i fråga.

Guldsmedshytte Silfververk i Lindes Socken och Örebro Län. Den uti Collegii sednaste årsberättelse omnämnde, på Guldsmedshytte mark upptagne nya Silfver- och Blymalms-anledningen har, under namn af Ericsbergs-grufvan, ytterligare blifvit bearbetad, samt en ny skärpning på samma fyndighet tillika öppnad; Och har Ericsbergs grufvan vid 1844 års slut hunnit till ett djup af 7½ famnar, med en längd af 6 famnar, samt en bredd af ½ till 1½ famnar. Malmtillgången, som funnits bestå af lika ren och samlad blyglans som förut, har fortfarit oförändrad, ehuru dess mäktighet varit mycket olika ifrån 4 à 5 alnar till 1 aln; utgörande malmuppfordringen, jemte hvad som blifvit utsofradt utur Prins Gustafs gamla grufvevarp tillsammans 2,807 Sk~~Å~~ vict.-vigt. Detta malmbelopp har på 6 Blysmältnings-bruk, om tillsammans 103½ dygn, blifvit nedsmält med en kolätgång af 374½ läster, hvarvid erhållits 605 Sk~~Å~~ 1 L~~Å~~ 17 ~~Å~~ verkbly; och hafva 550 Sk~~Å~~ 19 ~~Å~~ af detta bly på 56 drif-

ningar gifvit 646 lödige marker 15 lod Blicksilfver, som efter finering lemnat 637 lödige marker 2 lod bergfint silfver.

Då, på sätt af 1:sta Artikeln närmare inhemtas, icke mindre än 187 mutsedlar blifvit, förnämligast inom Örebro, Wermlands och Kopparbergs Län, utfärdade på Silfver- och Blymalmer, gifver detta förhållande redan tillkänna, att bemödanden under året icke saknats, att eftersöka ifrågavarande metaller; men emellertid har ännu icke något, af de på desse, dels å redan kända malmfält, dels å nya ställen, år 1844 inmutade anledningar, anställda försökningsarbeten, hunnit så utföras, att någon säker förhoppning om fortfarande bestånd kan deruppå byggas. Någon större nedsmältning af Silfver- och Blymalm från de på sednare åren uppfunne anledningar har icke heller ägt rum, utom vid Guldsmidshytan, enligt hvad här ofvan synes; dock har, af anträffad Blyglans uti Svartviks grufvor inom Svärdsjö Socken och Kopparbergs Län, en Silfvertillverkning af 1 lödig mark 8 lod 12 grän blifvit åstadkommen.

Sammanräknas hela Silfver-tillverkningen i Riket under år 1844, uppgår den till ett belopp af 4,582 lödige marker 22 lod 4 grän, hvaraf Tionde-afgiften jemte myntarelön och slagskatt till Eders Kongl. Majt och Kronan utgör af Sala tillverkningen 3,344 R:dr 17 sk., samt trettionde delen af det vid Löfås åstadkomne silfret 27 R:dr 25 sk. allt i silfver räknadt.

c) *Koppar-tillverkningen.*

Stora Kopparberget. Grufvetrytningen härstädes har år 1844 icke varit af några tillfällige händelser hindrad, ehuru under första hälften af året största sparsamhet med driftvattnet, i följd af obetydlig vårflood, måst iakttagas, och under sednare hälften den då inträffade starka nederbörden föranledde vattnets stigande i Stjernkronas schakt och Olof Hans grufva, hvilka äro bestämda till uppsamling af vattnet.

En icke obetydlig rörelse i rasen inom Storgrufvans skölar började väl under Augusti månad uti det till betydlig rymd utbrutna arbetsrummet Hvilan på 156 famnars afvägning, och fortsattes under en veckas tid uppåt genom flere arbetsrum ända till Storgrufve-Stöten; men denna händelse har likväl sedermera icke befunnits vara af någon menlig påföljd för grufvans brytning.

Grufvearbetet, som fortgått på 68 särskildta ställen, har på vanligt sätt blifvit anställt dels uti så kallade egenteliga malmrum, dels ock för att uppsöka nya malmtillgångar, samt öppna nödige communicationer; Och hafva de bearbetade malmrummen utgjort ett antal af 46, under det att försöksarbeten varit 12, samt schakt- och communications-arbeten 10. Af de förstnämnde arbetsrummen hafva 35 lemnat vinst till ett belopp af 65,241 R:dr 3 sk. 3 r:st. B:co, hvaraf ungefärligen hälften erhållits genom sofringsarbeten i gamla rasen, hvilka tillgångar likväl årligen aftaga eller förblifva otillgängliga.

I afseende på de för Stora Kopparbergs grufvors iståndsättande efter 1833 års stora fall af Bergs-Collegium föreskrefne arbeten, har under år 1844 sammanbrytning af Pihls tvärort och orten Hertigen af Skåne ägt rum, hvarefter Drottning-grufve-schaktet blifvit afsänkt 2 alnar under berörde orters afvägning 116 famnar 7 qvarter; utgörande vid 1844 års slut omkostnaderna för att sätta grufvan i farbart skick en sammanräknad summa stor 102,146 R:dr 47 sk. 11 sk. B:co.

Enligt grufvebrytnings-räkenskaperne hafva 116,348 tunnor malmbaltigt berg och 1,553 tunnor svafvelkis blifvit lösbrutne och uppfordrade, eller tillsammans 117,901 tunnor. Af det malmbaltiga berget 116,348 tunnor, hvaraf större delen undergått skrädning, innan det kunnat i lottning utläggas, hafva 58,300 tunnor malm erhållits, hvilka dels försålde, dels på fjerdeparterna utdelade, blifvit på malmauctionerne värderade till 117,941 R:dr 44 sk., som per tunna malm utgör 2 R:dr 1 sk. 1 rst., allt B:co.

Den erhållna malmen 58,300 tunnor har, enligt stadgade föreskrifter, fördelats uti så kallade lottningar af 13 hopar uti hvardera och 2 tunnor per hop; Och hafva 5 hopar blifvit för Cassornes räkning försålde vid malmauctionerna och de öfrige 8 hoparne utdelade på fjerdepartsegarne, efter första hopen pris, hvarvid följande afkastning erhållits, nemligen:

	R:dr	sk.
1:sta hopen: Ordinarie grufve-hjelps-malm såld för . . .	8,550:	—
2:dra d:o : Centonal-malm	9,610:	17.
3:dje och 4:de hoparne: Afrads-malm	20,145:	46.
13:de hopen: Extra grufve-hjelps-malm	10,251:	4.
Kommande härtill Extra afrads-casse-malm till så ringa belopp hvarje lottningsdag, att den ej kunnat i lott- ningar fördelas, såld för	984:	25.

Summa Cassornes malm 49,541: 44.

Fjerdepartsegarnes malm, eller 8 hopar af hvarje lottning,
värderade efter ordinarie grufve-hjelps-malmens pris till 68,400: —

Summa malmvärde som ofvan R:dr 117,941: 44. Banco.

Om värdet af Fjerdepartsegarnes malm 68,400 R:dr fördelas på Bergslagens 1,200 Fjerdeparter, belöpa sig 57 R:dr på hvarje Fjerdepart; men då derifrån måste afdragas ej mindre de af brukande Bergsmännen för Fjerdepartsegarnes räkning under året insatta grufvebrytnings-medel 37 R:dr per fjerdepart, än ock allmänna onera och bevillning för hvarje fjerdepart, så har, enligt Grufve-Rättens beslut, 1844 års fjerdeparts-revenu blifvit utsatt till 12 R:dr 32 sk., allt i B:co räknadt.

Koppar-tillverkningen af malm från de skattlagde grufvorne vid Stora Kopparberget har under Bruksåret 1844 uppgått till ett belopp af 2,576 *Sk* 8 *L* 3 *℔*, som uti Fahlu Kronovåg blifvit invägd och på följande sätt fördelas:

	<i>Sk</i> 8 <i>L</i> 3 <i>℔</i>	<i>Sk</i> 8 <i>L</i> 3 <i>℔</i>	<i>Sk</i> 8 <i>L</i> 3 <i>℔</i>
Kronans Tionde-Koppar	256.	2.	16 $\frac{1}{10}$.
Konst-Stats-Kopparen	93.	17.	3 $\frac{1}{4}$.
Armbösse- och Provisions-Kopparen	7.	17.	12 $\frac{3}{4}$.
Proste-Kopparen	15.	—	—
Ströms-afrads-Kopparen	5.	9.	17.
Extra Afbrännings-Koppar	2.	10.	12.
Brukande Bergsmännens behållne Koppar	2,195.	10.	4 $\frac{9}{12}$.
Summa som ofvan <i>Sk</i> 2,576.	8.	3.	

Dessutom har tillverkningen af frikoppar, eller den, hvarföre ingen Tionde erlägges, och hvilken blifvit åstadkommen dels genom slagg-bruk, dels ock af malm från Konung Carl Johans utom Stora Kopparbergs grufvas område befintliga grufva, uppgått till ett belopp af tillsammans 782 *Sk* 3 *L* 4 *℔*.

Koppar-tillverkningen år 1844 vid Stora Kopparberget, om så väl den skattlagde, som den från afgift befriade sammanräknas, har således uppgått till 3,358 *Sk* 11 *L* 7 *℔*, hvilket belopp är 5 *Sk* 15 *L* 15 *℔* större, än det under året näst förut, samt öfverskjuter med 319 *Sk* 2 *L* 7 *℔* den production, som ägde rum i medeltal de 10 åren 1833—1842.

Fastän det skulle blifva för vidlyftigt, att närmare redogöra för driften af de öfrige Kopparverken i annat afseende, än hvad som rör tillverkningsbeloppen, hvilka här nedan komma att upptagas, får dock Collegium, vidkommande de inom Norrbottens Län befintlige, uti Collegii sednaste årsberättelser omnämnde Kopparmalms-anledningar, anför, att de på fjällberget Schiangeli uti Juckasjerfvi Socken och Torneå Lappmark varande blifvit bearbetade under 3 månader år 1844, hvarvid den erhållna malmen uppgått till ett belopp af 384 *Sk*. Deremot har Kopparmalms-brytningen på berget Pahtavara, beläget på gränsen emellan Neder Calix Socken och Hietaniemi Capell-församling, måst inställas, enär fyndigheten, sedan 165 *Sk* malm blifvit upphrutne, nästan helt och hållet utgått.

Hela Koppar-tillverkningen i Riket har uppgått till det på efterföljande Tabell utsatta belopp:

	Uppgifven Koppar- tillverkning år 1844.			Taxeringen bestämd till:	Kongl. Maj:ts och Kronans Afrads- Koppar.		
	Skål	Lå	Ø		Skål	Lå	Ø
Vid Stora Kopparberget afskatt- lagde grufvornes malm . .	2,576	8	3	{Hvarje 10:de Skål, med afdrag af Pa- stors-andelen.}	256	2	16 $\frac{1}{10}$
„ Dito af malm från Konung Carl Johans nya grufva . .	59	4	7	Ännu ej taxerad.	—	—	—
„ Dito af slagg från gamla Hyttevarp	722	18	7	Ingen afgift härföre.	—	—	—
„ Nya Kopparberget i Örebro Län	302	13	2	Åtnjuter frihetsår.	—	—	—
„ Sandbackens Kopparverk i dito	92	10	—	Ännu ej taxerad.	—	—	—
„ Flögfors ditto i dito	311	13	—	ditto.	—	—	—
„ Åtvidabergs ditto i Öster- göthlands Län	2,269	4	5	Hvarje 30:de Skål.	75	12	16 $\frac{1}{8}$
„ Gottenviks ditto i dito . . .	17	18	10	ditto.	—	11	19
„ Tunabergs ditto i Söder- manlands Län	21	9	5	ditto.	—	14	6 $\frac{1}{8}$
„ Riddarhytte ditto i West- manlands Län	296	10	—	ditto.	9	17	13 $\frac{1}{3}$
„ Garpenbergs ditto i Kop- parbergs Län	28	12	10	Åtnjuter frihetsår.	—	—	—
„ Såghytte ditto i dito af malm från Tomtebo grufvor . . .	219	7	5	Ännu ej taxerad.	—	—	—
„ Korsnäs ditto i dito af dito	76	18	5	ditto.	—	—	—
„ Löfås ditto i dito af dito . .	98	10	13	ditto.	—	—	—
„ Svartviks ditto i dito	119	3	17	ditto.	—	—	—
„ Waldemarsviks ditto i Cal- mar Län	76	15	17	ditto.	—	—	—
„ Jansbrohults ditto i Werm- lands Län	10	15	15	ditto.	—	—	—
„ Gustafs- och Carlbergs ditto i Jemtland	265	11	18	ditto.	—	—	—
Summa Koppar	7,566	4	19	Kronans Afrad	342	19	11$\frac{1}{16}$

d) *Nickel-tillverkningen.*

Sedan Klefva uti Alsheda socken, Östra härad och Jönköpings Län belägena grufva, hvilken tid efter annan varit under arbete på Kopparmalm, åter blifvit upptagen, har dervid befunnits, att den egentliga fyndigheten derstädes utgöres af Nickel-malm; Och hafva uti en för denna malms tillgodogörande uppförd Smälthytta vid Klefva 125 *Sk℥* 17 *L℥* 3 *℥* Rå-nickel blifvit åstadkomne, af hvilka 38 *Sk℥* 15 *L℥* undergått garing vid Lessebo Bruk och lemnat 6 *Sk℥* 3 *L℥* 17 *℥* Nickelkoppar, bestående af circa 80 procent Nickel och 20 procent Koppar.

e) *Messings-tillverkningen.*

Uppgifven Messings-tillverkning för år 1844.

	<i>Sk℥</i>	<i>L℥</i>	<i>℥</i>
Vid Skultuna Messings-bruk i Westmanland . . .	467.	4.	10.
„ Nyköpings dito	44.	3.	9.
„ Gusums dito i Östergöthland	57.	—	—
Summa Messings-tillverkning	568.	7.	19.

7^{de} Artikeln.

Diverse Verk och Inrättningar.

Kopparhamrar.

	Uppgifvet Koppar-Smide år 1844.		
	<i>Sk℥</i>	<i>L℥</i>	<i>℥</i>
Vid Avesta Bruk i Kopparbergs Län	813	3	1
„ Tunaberg i Södermanlands dito	41	8	18
„ Åtvidaberg i Östergöthlands dito	189	4	—
„ Mårdsätter i Örebro dito	45	2	19
„ Stora Gårhult eller Kjällefäll i Skaraborgs dito	30	—	—
„ Sätterforss i dito	22	7	3
„ Cathrinæforss i Elfsborgs Län	82	—	—
„ Lessebo i Kronobergs dito	92	4	5
„ Jernhulta eller Kopparmöllan i Christianstads dito	96	—	—
„ Graneforss i Blekinge dito	122	12	—
„ Olofström i dito	98	—	—
Summa Kopparsmide	1,632	2	6

Bly-

Blysmältnings-Verk.

Bly-tillverkningen har år 1844 blifvit uppgifven sålunda:

	<i>Sk</i>	<i>L</i>	<i>℔</i>
Vid Konung Gustaf den Tredjes Silfververk i Fahlun . . .	159.	17.	3.
„ Sala Silfververk	348.	14.	15.
„ Löfås dito i Kopparbergs Län	81.	3.	—
„ Guldsmidshytte dito i Örebro Län	372.	—	—
Summa Bly	961.	14.	18.

Såsom biproduct vid Sala och Löfås har derjemte erhållits på förra stället 38 *Sk* 1 *L*, samt på det sednare 2 *Sk* 9 *L* 15 *℔* silfverglitt och glete.

Cobolt-Verk.

Cobolt-tillverkningen har år 1844 uppgått till följande belopp:

	<i>℔</i>		<i>℔</i>
Vid Tunaberg i Södermanland	1,470.	Hvaraf Kronans 30:del . .	49.
„ Vena Coboltverk i Örebro Län .	8,421.	Åtnjuter frihetsår.	
Summa Cobolt	9,891.	Kronans Afrad	49.

Svafvel-Bruk.

Svafvel-tillverkningen har år 1844 förhållit sig som följer:

	<i>Sk</i>	<i>L</i>	<i>℔</i>		<i>Sk</i>	<i>L</i>	<i>℔</i>
Vid Stora Kopparberget	87.	12.	15.	Hvaraf Kronans 30:del	2.	18.	8½.
„ Dylta Svafvelbruk i Örebro Län	227.	10.	12.	„ „ 10:del	22.	15.	1½.
„ Såghytte Kopparverk i Kopparbergs Län	74.	10.	—	} Ännu ej taxerade.			
„ Korssnäs dito i dito	26.	10.	—				
„ Löfås dito i dito	17.	10.	—				
Summa Svafvel	433.	13.	7.	Kronans Afrad	25.	13.	9¾.

Vitriol-Verk.

Vitriol-tillverkningen har år 1844 blifvit nppgifven sålunda:

	Sk	L	W		Sk	L	W
Vid Stora Kopparberget . .	579.	2.	5.	Hvaraf Kronans 30:del	19.	6.	1½.
„ Dylta Svafvelbruk i							
Örebro Län	700.	15.	—	„ „ 10:del	70.	1.	10.
„ Ölands Alunverk . . .	1,056.	—	—	„ „ 30:del	35.	4.	—
„ Lovers dito på Öland .	269.	—	—	„ „ „	8.	19.	7.
Summa Vitriol	2,604.	17.	5.	Kronans Afrad	133.	10.	18½.

Alun-Bruk.

	Uppgifven tillverkning år 1844.		Kronans Afrad.
	Tunnor.		Tunnor.
Vid Andrarum i Christianstads Län	1,675	Som medelpriset å den år 1843 försålde 10:de Alun uppgått till 15 R:dr 27 sk. 6 r:st. Bco för tunnan, så erlägges, till följe af Kongl. Brefven den 23 Januari 1836 samt den 10 Mars 1837, endast ¼ pro- cent af tillverkningsbeloppet.	8,37
„ Ölands Alunverk	2,004		10,02
„ Lovers dito på Öland . . .	470		2,35
„ Garphytte eller Latorps dito i			
Örebro Län	2,320		11,60
„ Kallås dito i Skaraborgs Län .	885		4,27
„ Hönsätters dito i dito . . .	801		4,01
„ Carlforss dito i dito . . .	1,334		6,67
Summa Tunnor Alun	9,459	Kronans Afrad	47,29

Rödfärgs-Verk.

	Uppgif- ven till- verkning år 1844.	Taxeringen bestämd till	Kronans Afrad.
	Tunnor.		Tunnor.
Vid Dylta Bruk i Örebro Län	2,703	hvar 10:de Tunna.	270 $\frac{3}{10}$.
„ Ridkärrs Rödfärgsverk i dito	1,149	hvar 30:de dito.	38 $\frac{3}{10}$.
„ Risbacka dito i dito	779	dito dito.	25 $\frac{3}{10}$.
„ Gammelbo dito i dito	41	dito dito.	1 $\frac{1}{10}$.
„ Östra Silfberget i Kopparbergs Län	540	hvar 50:de dito.	10 $\frac{1}{5}$.
„ Ingarfs Rödfärgsverk i dito	652	hvar 30:de dito.	21 $\frac{1}{5}$.
„ Gamla Herregårdens dito i dito	701	dito dito.	23 $\frac{1}{10}$.
„ Elsborgs dito i dito	504	dito dito.	16 $\frac{1}{5}$.
„ Peterburgs dito i Gefleborgs Län	74	Ännu ej taxerad.	—
„ Ölands Alunbruk	148	hvar 30:de Tunna.	4 $\frac{1}{5}$.
„ Klefva Rödfärgsverk i Jönköpings Län	86	hvar 20:de dito.	4 $\frac{1}{10}$.
Summa Tunnor Rödfärg	7,377	Kronans Afrad	417 $\frac{1}{5}$.

Blyertz-Verk.

Inom Norbergs Socken och Bergslag har en Blyertz-tillverkning blifvit åstadkommen till ett belopp af 285 Sk $\frac{1}{2}$ 16 L $\frac{1}{2}$.

Brunstens-brott.

Brunstens-brotten på Spexeryds och Hohults hemmansmark inom Ödestugu och Rogberga Socknar uti Jönköpings Län hafva varit bearbetade och lemnat Brunsten 2,000

Äfven har något arbete blifvit anställt uti brotten på Bölets hemmansägor inom Udenäs Socken och Skaraborgs Län, hvarvid vunnits 600

Summa Brunsten 2,600 Sk $\frac{1}{2}$.

Stenkols-Verk.

Vid Höganäs Stenkolsverk, beläget i Wäsby Socken, Luggude Härad och Malmöhus Län, har kolbrytning under året blifvit anställd uti Ryds gamla

Schakt, Schakten Tillflykten, Kronan, Brorsbacke samt en kort tid uti Ruuths Schakt genom indrifning af orter och pelarehuggning. Efter att Schaktet Tillflykten med den 20 Maj funnits utbrutet, har uti det till denna tid fullbordade Schaktet Kronan brytning i Juni månad blifvit börjad; Och har ett uppfodrings-schakt afsänks till nedra kolflötsen och 39 famnars 10 qvarters djup, hvilket blifvit kalladt Ruuths Schakt och är beläget sydvest från Ryds gamla Schakt.

Stenkols-uppfodringen har år 1844 förhållit sig som följer:

Af N:o 1	Tunnor 45,286.
„ N:o 2	„ 68,001.
„ N:o 3	„ 48,697.

Summa uppfodrade Tunnor Stenkol 161,984.

Häraf hafva blifvit försålde:

Af N:o 1	Tunnor 42,924.
„ N:o 2	„ 8,893.
„ N:o 3	„ 19,722.

Summa försålde Tunnor Stenkol 71,539.

Vid Verket hafva blifvit consumerade:

Af N:o 1	Tunnor 4,620.
„ N:o 2	„ 58,663.
„ N:o 3	„ 40,976.

Summa consumerade Tunnor Stenkol 104,259.

Porfyr- och Marmor-Bruk.

Vid <i>Elfvedahls Porfyrverk</i> i Kopparbergs Län hafva Porfyr-arbeten blifvit åstadkomne till ett värde af	R:dr 4,000: — —
„ <i>Kolmårdens Marmor-Bruk</i> i Östergöthland hafva åtskildrige marmor-arbeten blifvit förfärdigade, hvilkas tillverkningsvärde utgjort	„ 3,405: 45. —
	Summa B:co R:dr 7,405: 45. —

På sätt efterföljande, enligt Tullverkets räkenskaper, upprättade Tabell närmare utvisar, har exporten af sådane särskildte Bergsverks-effecter, hvilka icke under artiklarne 3, 4 och 5 här förut blifvit upptagne, förhållit sig sålunda:

Tabell, utvisande 1844 års export af här nedan upptagne Bergverks producter, upprättad i enlighet med Tullverkets Räkenskaper.

	Koppar-geråd.	Koppar, helfärdiga arbeten.	Koppar, smidd eller valsad.	Messing, arbetad.	Messing, oarbetad.	Koppar- och Messing-tråd.	Jern- och Ståltråd.	Bly, oarbetadt.	Jern-skrot.	Cobolt-malm.	Grön Vitriol.	Alun.	Svafvel.	Rödfärg.	Brunsten.	Blyertz.
	Skø	Lø	Skø	ø	Lø	Skø	ø	Skø	Skø	ø	Lø	Lø	Lø	T:r	Skø	Lø
Till Norrige	—	4½	14½	3,231	—	½	1,205	—	—	—	32½	1,173½	1	3½	—	7
„ Finland	—	603½	40½	2,861	13	4½	7,340½	31½	1,835½	5	4,573	5,031½	696½	966½	—	3,540½
„ Ryssland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	69	—	58,786	—	3,591	6	—
„ Preussen	1,988	—	—	—	—	—	—	—	1,807½	—	17	13,073	—	120	—	—
„ Danmark	350½	1	—	738	—	24½	—	—	—	—	85	12,070	—	141	102	—
„ Mecklenburg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	663	—	170	—	—
„ Lybeck	730½	34	—	103	—	4½	—	—	—	1,410	—	7,191	—	171	—	—
„ Hamburg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7,157	—	—	1	—
„ Bremen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,451	—	—	—	—
„ Hannover och Oldenburg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	408	—	20	—	—
„ Nederländerne	957½	—	—	—	—	—	—	—	—	350	—	18,105	—	—	—	—
„ Belgien	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7,480	—	—	—	—
„ Stora Britannien och Irland	—	—	—	—	—	—	—	—	104	15,793	—	—	—	—	3,156½	—
„ Frankrike	1,485½	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	—
„ Portugal med Madera, Cap-Verds Öarne och Azorerne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	425	—	10	—	—
„ Italien utom Österrikiska besittningarne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,445	—	—	—	—
„ Turkiet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—
„ Asiatiska utom Medelhafvet belägna Länder samt Australien	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	238	125	15	—	—
Summa Export	5,561½	642½	55	6,933	13	33½	8,545½	31½	3,747	17,627	4,707½	131,696½	822½	5,223½	3,265½	3,547½

På vanligt sätt får nu Collegium sluteligen i underdånighet meddela uppgift på de under loppet af år 1844 tillkomna nya Smiden och Verkstäder, med iakttagande af skillnad emellan dem, på grund af förutgågne undersökningar, tillåtne, och den, med anledning af 4:de § uti Kongl. Kungörelsen af den 26 October 1838, beviljade tillökning uti förut befintelig smidesrätt.

1:o Nya Stångjerns-Verkstäder och Smides-tillökningar.

a) Med Eders Kongl. Maj:ts Nådiga tillstånd af Collegium privilegierade:

Privileg. Smide.
SKÅ LÅ H

Vid <i>Ferna Bruk</i> i Gunnilbo Socken och Westmanlands Län, en hård för	600.	—	—
„ <i>Laxå Bruk</i> i Bodarne Socken. Grimstens Härad och Örebro Län, Smides-tillökning vid förut varande Verkstäder	613.	7.	—
„ <i>Johannisforss Bruk</i> i Umeå Socken och Westerbottens Län, nytt Smide utan ny verkstad	250.	—	—
„ <i>Andersforss Bruk</i> i Jerna Socken och Kopparbergs Län, en hård för	600.	—	—
„ <i>Bjurfors Bruk</i> i Norbergs Socken och Bergslag af Westmanlands Län, en hård för . . .	600.	—	—
„ <i>Marieholms Bruk</i> i Åsenhöga Socken, Mo Härad och Jönköpings Län, en hård för . . .	600.	—	—
„ <i>Lågforss Bruk</i> i Hedemora Socken och Kopparbergs Län, tillökning af förut varande Smiderätt	370.	—	—
„ <i>Stjernforss Bruk</i> i Nya Kopparbergs Socken och Örebro Län, högre Smidesrätt till belopp af	166.	14.	—
„ <i>Stöpeforss Bruk</i> i Sunne Socken, Fryksdals Härad och Wermlands Län, en hård för . .	490.	—	—
		4,290.	1. —
Hamnarskatten, beräknad efter 1 för hundra		42.	18. —

b) Nytt Smide, beviljadt med anledning af 4 § uti Kongl. Maj:ts Nådiga Kungörelse af den 26 October 1838:

Vid <i>Hästabäcks Bergsmanshammare</i> i Karbennings Socken, Norbergs Bergslag och Westmanlands Län . .	45.	—	—
„ <i>Skönarbo Bruk</i> i Tjellmo Socken, Hellestads Tingslag och Östergöthlands Län	75.	—	—
„ <i>Christineforss Bruk</i> i samma Socken . . .	300.	—	—
Transport	420.	—	—
		4,332.	19. —

			Privileg. Smide. Sk l L l l
	Transport 420. — —		4,332. 19. —
Vid <i>Fredriksforss Bruk</i> i Udenäs Socken, Wads- bo Härad och Skaraborgs Län	300. — —	720. — —	
Hammarskatten, efter 1 för hundrade för desse Sk l	720. — —	7. 4. —	
Summa privilegieradt Smide, hammarskatten inberäknad 5,060.			3. —

**2:o Jern-manufactur-Verk, Stål-ugnar och Gjuterier, dels för vågfö-
ring, dels ock husbehofs-Smide samt redskaps-tillverkning.**

- Vid *Nedre Haddebo Bruk* i Svennevads Socken, Skyllersta Härad och Örebro Län, en Vattenslägga för husbehofs-smide.
- „ *Lindforss Bruk* i Nyeds Socken och Wermlands Län, en Knipp- och en Spikhammare för tillverkning af hvarjehanda svart-smiden.
- „ *Haneforss Bruk* i Mo Socken, Tössebo Härad och Elfsborgs Län, en Stålugn.
- „ *Skyllbergs Bruk* i Lerbecks Socken, Kumla Härad och Örebro Län, tvänne hamrar för uträkning af jerntenar till nubbsmide.
- „ *Skillingsforss Bruk* i Skillingsmarks Socken, Jösse Härad och Wermlands Län, en Cupol-ugn för tillverkning af hvarjehanda gjutgods.
- „ *Lenungshammars Bruk* i Glafva Socken, Gillbergs Härad och Wermlands Län, en Stål-ugn.
- „ *Finspongs Bruk* i Risinge Socken och Tingslag af Östergöthlands Län, en Vattenslägga för husbehofs-smide.
- „ *Liseforss Manufacturverk* i Fröskogs Socken, Tössebo Härad och Elfsborgs Län, en Stålugn.
- „ *Rockhammars Bruk* i Fellingsbro Socken och Härad af Örebro Län, en Spikhammare.
- „ *Långö Bruk* i Elfdahls Socken och Kopparbergs Län, fyra Stockar med tre hamrar för hvarje Stock för spik- och lie-smide.
- „ *Näckna Bruk* i Qvillinge Socken, Bråbo Härad och Östergöthlands Län, en Stålugn.
- „ *Stjerns Bruk* i Råda Socken, Elfdahls Härad och Wermlands Län, tvänne Stålugnar.
- „ *Wüllingsbergs Bruk* i Knista Socken, Lekebergs Härad och Örebro Län, en Stålugn, samt en Räck- och en Spikhammare.
- „ *Forssmarks Bruk* i Forssmarks Socken, Frösåkers Härad och Stockholms Län, en Stålugn.
- „ *Unnaryds Masugn* i Unnaryds Socken, Mo Härad och Jönköpings Län, en Manufacturhammare för tillverkning af redskap och andra Svartsmiden.

- Vid *Krontorps Bruk* i Wisnuus Socken och Härad af Wermlands Län, en Stålugn.
- „ *Seglingsbergs Bruk* i Ramnäs Socken, Snäfringe Härad och Westmanlands Län, en Räckhammare.
- „ *Helleforss Bruk* i Helleforss Socken och Bergslag af Örebro Län, en Stålugn och tvänne hamrar för stålets uträckning.
- „ *Gustafströms Bruk* i Gåsborns Socken och Wermlands Län, en hammar för uträckning af stål.
- På *Forssmölla hemmansägor* i Wedby Socken, Norra Åsbo Härad och Christianstads Län, en Kopparhammare.
- „ *Melby Säteriägor* i Kulla Socken, Åkers Skeppslag och Stockholms Län, en Smälthärd för nedsmältning af jernskrot, en hammare för smältornes hopslående, tre knipphamrar samt en Stjelp- eller Cupol-ugn, alle desse verkstäder i stället för Vira nedlagde Klingebbruk.

3:o Smälthyttor.

- På *Guldsmedshytte hemmansmark* i Lindes Socken och Bergslag af Örebro Län, en Silfverprophytta med öfrige nödige verkstäder för Silfvertillverkning.
- Inom *Undersåkers Socken* och Jemtlands Län, en Kopparhytta.

Derjemte får Collegium i underdånighet tillkännagifva, att under loppet af år 1844 blifvit beviljade följande nedläggningar:

a) af *Stångjerns-Smide och Härdar*.

Vid <i>Carlforss Bruk</i> i Silleruds Socken, Nordmarks Härad och Wermlands Län, en härd med	450. — —		
„ <i>Johannisforss Bruk</i> i Wänjans Socken och Kopparbergs Län, en härd med	600. — —		
„ <i>Lindforss Bruk</i> i Nyeds Socken och Wermlands Län	620. — —		
„ <i>Grönzinka Bruk</i> i Öster Fernebo Socken, Gestriklands Fögderi och Gefleborgs Län . . .	366. 13. —	2,036. 13. —	
Hammarskatten, efter 1 för hundra för desse <i>Skål</i>	2,036. 13. —	20. 7. 7.	
Summa nedlagt Smide, hammarskatten inberäknad	2,057. — 7.		

b) af *Manufactur-Verkstäder*.

- Vid *Ferna Bruk* i Gunnilbo Socken och Westmanlands Län, två Stålugnar, två Knipphamrar och en Plåthammare.

Vid

Vid *Marieholms Bruk* i Åsenhöga Socken, Mo Härad och Jönköpings Län, en Knipp- och en Spikhammare, samt en Vattenslägga.

„ *Prästhytte Bruk* i Hedemora Socken och Kopparbergs Län, en Knipphammare och två Spikhamrar.

„ *Grafversforss Bruk* i Qvillinge Socken, Bråbo Härad och Östergöthlands Län, två Spikhamrar.

„ *Börsjö Bruk* i Risinge Socken och Tingslag af Östergöthlands Län, två Spikhamrar.

Bergs-Collegium framhärdar med djupaste vördnad, trohet och nit

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
Tjenare och Undersäter

D. von SCHULZENHEIM.

D. V. TRIBLER.

F. A. BERNDES.

ADOLF HALLGREN.

N. G. SEFSTRÖM.

Stockholm den 30 October 1845.

L. Akerberg.

STOCKHOLM, 1846.

P. A. NORSTEDT & SÖNER, Kongl. Boktryckare.

